

برای اطلاعات بیشتر در رابطه با این آزمون به سایت
کانون مراجعه نمایید

www.kanoon.ir

۱- بیت زیر را کدام واژه کامل می‌کند؟

«دریغا روزگار ما و آن ایام در مهرش / همی گویم به صد زاری، سر ... بر زانو»

- (۱) اقبال
(۲) الزام
(۳) ادبار
(۴) ابدال

۲- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

«جولقی: ژنده پوش / حاذق: چیره دست / زبون: ناتوان / ندامت: تأسف / ارتجالاً: قطعاً / بدسگال:

بداندیش / پلاس: جامه‌ای کم‌ارزش / عربده: نعره / سرگین: فضله‌ی برخی چهارپایان / اوان: طنین»

- (۱) چهار تا
(۲) سه تا
(۳) دو تا
(۴) یکی

۳- در کدام بیت نادرستی املائی وجود دارد؟

(۱) عاقلان بینی به شادی بهر آن در هر مکان / ناقدان بینی به رنج از بهر این در هر دیار

(۲) گلبنی باید که تا بلبل بر او دستان زند / آبدار از چشمه‌ی توفیق و پاک از شرک خار

(۳) همچو جانی خالی از اعراض و اشباح جهان / آفتاب و آسمانی بی کسوف و بی غبار

(۴) ناله‌ی داوود هم برخاست از صحرای غیب / حضرت سیمرغ کو تا بشنود آن ناله زار

۴- ترکیب وصفی مقلوب یعنی به جای «هسته + صفت بیانی»، عبارتی به شکل «صفت بیانی + هسته» بیاید. نقش دستوری عبارتی که در بیت

زیر «ترکیب وصفی مقلوب» است، چیست؟

«مخور طعمه جز خسروانی خورش / که جان یابدت زان خورش پرورش»

- (۱) نهاد
(۲) مفعول
(۳) مسند
(۴) متمم

۵- در ابیات زیر به ترتیب چند فعل و چند وابسته‌ی پیشین گروه اسمی بارز است؟

«بعد سه روز و سه شب حیران و زار / بر دکان بنشسته بد نومیدوار

می نمود آن مرغ را هر گون شگفت / تا که باشد اندر آید او به گفت

جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت / با سر بی‌مو، چو پشت طاس و طشت

طوطی اندر گفت آمد در زمان / بانگ بر درویش زد که: «هی، فلان!»

از چه ای کل با کلان آمیختی؟ / تو مگر از شیشه روغن ریختی؟»

- (۱) ده، چهار
(۲) نه، سه
(۳) هشت، سه
(۴) نه، چهار

۶- مراجع ضمائر پیوسته در ابیات زیر را به ترتیب کدام موارد می‌توان دانست؟

«بود بقالی و وی را طوطی‌ای / خوش‌نوازی سبز گویا طوطی‌ای

جست از صدر دکان سویی گریخت / شیشه‌های روغن گل را بریخت

از سوی خانه بیامد خواجه‌اش / بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش

دید پر روغن دکان و جامه چرب / بر سرش زد گشت طوطی کل ز چرب»

- (۱) طوطی - بقال
(۲) بقال - طوطی
(۳) طوطی - طوطی
(۴) بقال - بقال

۷- در چند تا از ابیات زیر آرایه‌ی جناس به‌وضوح دیده می‌شود؟

(الف) سخن به دانش گویند پایگه گیرد / و گرنه طوطی و شارک چو آدمی گویاست

(ب) ای دیر به‌دست آمده بس زود برفتی / آتش زدی اندر من و چون دود برفتی

(ج) درخت‌های بارور چو اشتران باربر / همی ز پشت یکدگر کشیده صف قطارها

(د) باغبان، چند کند پیش من آزادی سرو؟ / سرو آزاد غلام بت چالاک من است

(هـ) تو کمان کشیده و در کمین که زنی به تیرم و من غمین / همه‌ی غمم بود از همین که خدانکرده خطا کنی

- (۱) چهار تا
(۲) سه تا
(۳) دو تا
(۴) یکی

۸- در کدام بیت آرایه‌ی تضمین دیده می‌شود؟

(۱) خوشا وقت شوریدگان غمش / اگر زخم بینند و گر مرهمش

(۲) باد و ابر است این جهان افسوس / باده پیش آر هر چه بادا باد

(۳) مرا شکیب نمی‌باشد ای مسلمانان / ز روی خوب، لکم دینکم و لی دینی

(۴) گر گویم که سوزنی از سفله‌ای بخواه / چون خارپشت بر بدنم موی سوزن است

۹- کدام دو بیت با بیت «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» قرابت معنایی دارد؟

(الف) نه از دانش دگر گردد سرشته / نه از مردی دگر گردد نوشته

(ب) چون کبوتر بگرفتیم به دام سر زلف / دیده بردوختی از خلق جهان چون باز

(ج) کند با جنس خود هر جنس پرواز / کبوتر با کبوتر باز با باز

(د) نوشته چنین بود و بود آن‌چه بود / نوشته نه کاهد نه هرگز فزود

- (۱) الف - د
(۲) ب - د
(۳) ب - ج
(۴) ج - د

۱۰- مفهوم ابیات زیر را در کدام بیت می‌توان یافت؟

«با بدان کم نشین که صحبت بد / گرچه پاکی تو را پلید کند»

آفتابی بدین بزرگی را / لگه‌ای ابر ناپدید کند»

(۱) سرکه چون با عسل درآمیزد / نام نیکش سکنجبین باشد

(۲) ولیکن چون عسل بشناخت سعدی / فغان از دست زنبوری ندارد

(۳) به گوش در سخن حجت ای پسر عسل است / جز از سخن نخورد کس به راه گوش عسل

(۴) بی نیش عسل که خورد از این کنندو؟ / بی خار که چید گل از این گلشن؟

۱۱- «تَرَى فِي حَيَاةِ الْعُلَمَاءِ الْمُسْلِمِينَ أَنَّ الْعَالِي تَكْتَسِبُ بِقَدْرِ الْكَدِّ»:

(۱) در زندگی دانشمندان مسلمان می‌بینیم که بزرگی‌ها به مقدار تلاش به‌دست آورده می‌شود.

(۲) دانشمندان مسلمان در زندگی خود دریافته‌اند که بزرگی‌ها را به مقدار سعی و تلاش به‌دست می‌آورند.

(۳) در حیات علمای مسلمان دیده می‌شود که بزرگواری‌ها را به مقدار تلاش به‌دست می‌آورند.

(۴) در زندگی دانشمندان مسلمان به‌دست آمدن بزرگواری‌ها به مقدار تلاش را می‌بینیم.

۱۲- عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) «قَسَمَ الْمَرْءُ الصَّالِحُ الْأَطْعَمَةَ بَيْنَ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسْكِينِ.» انسان نیکوکار غذاها را بین فقیران و بیچارگان تقسیم کرد.

(۲) «خُمُسُ سَكَّانِ الْعَالَمِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ.» پنجاه درصد ساکنان جهان از مسلمانان هستند.

(۳) «أَعْطَانِي هَذِهِ الْأَدْوِيَةَ الصِّدْقِي لَصُدَاقِي.» این داروها را داروخانه‌دار برای سردردم داد.

(۴) «فِي هَذَا الْمَطْعَمِ مِنْ مَدِينَتِنَا تُطَبِّخُ أَطْعَمَةٌ طَيِّبَةٌ لِضَيْفُونِنَا الْأَعْزَاءِ.» در این رستوران از شهر ما، غذاهای خوبی برای مهمانان عزیزمان می‌پزند.

۱۳- عَيْنُ الْخَطَأ:

(۱) «يُؤَدِّي ذَلِكَ الْفَلَّاحُ الْمَجْدُ دَوْرًا مَهْمًا فِي زَرْعِ الْمَحَاصِلِ الزَّرَاعِيَّةِ لِبَلَدِنَا.» آن کشاورز کوشا، نقش مهمی را در کشت محصولات زراعی برای کشورمان ایفا

می‌کند.

(۲) «فِي الشَّارِعِ التَّاسِعِ تَجَمَّعَ النَّاسُ حَوْلَ الْمَرْأَةِ الْمَصْدُومَةِ لِتُسَاعِدُوهَا.» در خیابان هشتم، مردم اطراف زن آسیب‌دیده جمع شدند تا به او یاری برسانند.

(۳) «عَزَمْتُ أَنْ أَتَعَلَّمَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ جَيِّدًا بِمُسَاعَدَةِ أَسْتَاذِي الْحَاقِقِ.» تصمیم گرفتیم که با کمک استاد ماهر، زبان عربی را به‌خوبی یاد بگیریم.

(۴) «لِكُلِّ ذَنْبٍ تَوْبَةٌ إِلَّا سُوءَ الْخُلُقِ.» هر گناهی جز بداخلاقی توبه‌ای دارد.

۱۴- عَيْنُ الْآيَةِ الَّتِي لَا تَدُلُّ عَلَى عِلْمِ اللَّهِ:

(۱) «وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ» (۲) «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

(۳) «وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» (۴) «أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ»

١٥- عَيْنُ الْخَطِّ لِلْفَرَاغِ مِمَّا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ:

- (١) يُصْنَعُ مِنَ النَّفْطِ الْمَطَّاطُ وَ مُبِيدَاتِ الْحَشَرَاتِ وَ ... الْكِيمْيَاوِيَّ. (السَّمَاد)
- (٢) يُنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْآبَارِ أَوْ الْمَوَانِي إِلَى ... عَبْرِ الْأَنْبِيِبِ. (الْمَصَافِي)
- (٣) تَنْقَلُ نَاقِلَاتُ النَّفْطِ مَشْتَقَّاتُ النَّفْطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتٍ ... فِي الْبِلَادِ. (الْوَقُود)
- (٤) النَّفْطُ سَائِلٌ ... تُصْنَعُ أَشْيَاءٌ كَثِيرَةٌ مِنْهُ. (أَبْيَضُ)

١٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّضَادُّ:

- (١) فَجَاءَ قَفْزَ الدَّلْفَيْنِ قُرْبَى وَ بَغْتَةً كَثَمَ فِي الْبَحْرِ.
- (٢) إِنَّ الدَّلَافِينَ تُغْنَى كَالطُّيُورِ وَ تَبْكِي كَالْأَطْفَالِ وَ تَضْحَكُ كَالْإِنْسَانِ.
- (٣) إِيْرَانُ مِنْ أَنْجَحِ الدُّوَلِ فِي صِيَانَةِ خُطُوطِ الْأَنْبِيِبِ مِنْ أَمَاكِنِ الْإِتْنَاكِ إِلَى أَمَاكِنِ الْاسْتِهْلَاكِ.
- (٤) تُؤَدِّي الدَّلَافِينَ دَوْرًا مُهِمًّا فِي الْحَرْبِ وَ السَّلْمِ.

١٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبِ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

- (١) تُصَدَّرُ بِلَادُ إِيْرَانِ قُسَمًا مِنَ الْغَازِ إِلَى الْبِلَدَانِ الصَّنَاعِيَةِ!
- (٢) الشَّاي وَ الْخَبْزُ وَ الْمَرْقُ مِنْ أَطْعَمَةِ الْفُطُورِ!
- (٣) قَدْ أُنْزِلَ الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ فِي شَهْرِ شَعْبَانَ الْمُبَارَكِ!
- (٤) تَسْتَغْرِقُ سَاعَاتُ كَثِيرَةٍ السَّفَرُ مِنْ طَهْرَانِ إِلَى النَّجَفِ بِالطَّائِرَةِ!

١٨- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَ نَائِبُ الْفَاعِلِ؟

- (١) لَمْ يُشَاهَدْ فِي الْجَنَّةِ مَنْ يُشَبِّهُ شَمَاسًا.
- (٢) أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ! كُتِبَ عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ.
- (٣) لَا يُسْمَعُ صَوْتُ الْجَرَسِ مِنْ بَعِيدٍ.
- (٤) لَهُ خُطَّةٌ لَا إِدْرَاكَ لَنَا بِهَا أَبَدًا.

۱۹- عین المحل الإعرابی للكلمات التي تحتها خط:

«يُحَسَّبُ سَمَكُ الْقَرْشِ عَدُوًّا طَبِيعِيًّا لِلإِنْسَانِ وَلَكِنَّهُ فِي حَقِيقَةِ الْأَمْرِ لَا يَهْجُمُ الْإِنْسَانَ أَبَدًا إِلَّا بِسَبَبِ الْخَطَأِ.»

(۱) نائب الفاعل / المجرور بحرف الجر / المفعول

(۲) الفاعل / المضاف إليه / المفعول

(۳) نائب الفاعل / المضاف إليه / المفعول

(۴) نائب الفاعل / المجرور بحرف الجر / الفاعل

۲۰- عین عبارة ليس فيها فعل مجهول:

(۱) قرأنا في الإنترنت أن رجلاً سحِبَ إلى أعماق البحر و غرق.

(۲) هل نَصنع من النفط المطَّاط و مبيدات الحشرات أم لا؟

(۳) لا أعلم لماذا لا أفهم المطالب التي تُدرِّس في الصف؟!

(۴) يُصدَّر قسم من السَّجَّاد الإيراني إلى البلدان الصناعية.

۲۱- کدام عامل، تنبیل را چالاک و بخیل را بخشنده می‌کند و میان محبت به خدا و آثار محبت به او چه

رابطه ای برقرار است؟

(۱) «يُحِبِّبُكُمْ اللَّهُ» - علی و معلولی

(۲) «يُحِبِّبُكُمْ اللَّهُ» - دو سویه و مستقیم

(۳) «تُحِبُّونَ اللَّهَ» - علی و معلولی

(۴) «تُحِبُّونَ اللَّهَ» - دو سویه و مستقیم

۲۲- شرط خانه خدا شدن دل، چیست و در خصوص آن کدام اصطلاح اسلامی به کار می‌رود؟

(۱) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. - جهاد

(۲) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. - تبری

(۳) شیطان و امور شیطانی و هر چه را که ضد خداست از دل بیرون کنیم. - تولی

(۴) شیطان و امور شیطانی و هر چه را که ضد خداست از دل بیرون کنیم. - برائت

۲۳- دوست داشتن همتایانی در عرض محبت الهی در تقابل با کدام گروه از افراد است و کدام حدیث شریف مؤید این مطلب است؟

(۱) «مَنْ يَتَّخِذْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا» - «کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد»

(۲) «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» - «کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد»

(۳) «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» - «قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

(۴) «مَنْ يَتَّخِذْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا» - «قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

۲۴- کدام فایده نماز در ارتباط با مهم‌ترین فایده روزه است و تفاوت انسان باتقوا و بی‌تقوا در تمثیل امیرمؤمنان علی (ع) چیست؟

(۱) تقوا - بهشتی بودن اسب اولی و جهنمی بودن مرکب دیگری (۲) دوری از گناه - رهوار بودن اسب اولی و لجام گسیختگی مرکب دیگری

(۳) یاد خدا - رهوار بودن اسب اولی و لجام گسیختگی مرکب دیگری (۴) یاد خدا - بهشتی بودن اسب اولی و جهنمی بودن مرکب دیگری

۲۵- اگر کسی روزه خود را به چیز حرامی باطل کند، چه حکمی بر او واجب می‌شود؟

(۱) باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مذگندم و جو و مانند آنها به فقیر بدهد.

(۲) باید دو ماه متوالی روزه بگیرد و به شصت فقیر طعام بدهد.

(۳) اگر برایش ممکن است، باید تا رمضان سال آینده کفاره جمع بدهد.

(۴) فقط باید کفاره بدهد یعنی برای هر روز دو ماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر طعام دهد.

۲۶- فایده مستقیم عالم بودن به حکمت احکام الهی چیست و عاملی که موجب دور شدن تدریجی انسان از مکروهات می‌شود، کدام است؟

(۱) افزایش معرفت در عمل به دستورات الهی - کوچک نشماردن نماز و درک صحیح از اعمال نماز

(۲) گام برداشتن در مسیر نزدیک شدن به خدا - کوچک نشماردن نماز و درک صحیح از اعمال نماز

(۳) افزایش معرفت در عمل به دستورات الهی - پنج بار برپا داشتن نماز در طول روز به همراه حضور قلب

(۴) گام برداشتن در مسیر نزدیک شدن به خدا - پنج بار برپا داشتن نماز در طول روز به همراه حضور قلب

۲۷- چه تعداد از موارد زیر جزء نجاسات به حساب می‌آید؟

الف) خوک مرده

ب) ادرار و مدفوع حیوانات حرام گوشت فاقد خون جهنده

ج) ماده جامد مستی‌آور

د) مردار انسان

ه) مردار حیوانات حرام گوشت فاقد خون جهنده

(۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴) ۲

۲۸- فردی که الفاظ زشت به کار می‌برد، برای ارضای مقبولیت چه راهی را در پیش گرفته است و کدام نیاز موجب می‌شود نوجوان بیشتر به

خود بپردازد و استعدادهای خود را شکوفا کند؟

(۱) آشکار ساختن ضعف روحی - آراستگی (۲) آشکار ساختن ضعف روحی - مقبولیت

(۳) برانگیختن تحسین دیگران - آراستگی (۴) برانگیختن تحسین دیگران - مقبولیت

۲۹- احکام ویژه‌ای که خداوند برای زن قرار داده است، تابع چیست و ثمره عرضه به جای زیبایی چه می‌باشد؟

(۱) احساسات لطیف زن با زیبایی باطن او عجین شده است - حرارت بخشی به کانون خانواده

(۲) گوهر زیبای وجود زن از گناه ناهلان دور بماند - حرارت بخشی به کانون خانواده

(۳) احساسات لطیف زن با زیبایی باطن او عجین شده است - دوری از نگاه هوسرانان و جلب مغفرت الهی

(۴) گوهر زیبای وجود زن از گناه ناهلان دور بماند - دوری از نگاه هوسرانان و جلب مغفرت الهی

۳۰- جلوگیری از دچار شدن به تبرج چگونه میسر است و قرآن کریم با چه تعبیری آن را بیان می‌کند؟

(۱) تلاش برای کسب مقبولیت اجتماعی با نشان دادن استعدادهای واقعی خود - جنگ با خدا

(۲) تلاش برای کسب مقبولیت اجتماعی با نشان دادن استعدادهای واقعی خود - عمل جاهلانه

(۳) نگه داشتن آراستگی خود در حد متعادل - عمل جاهلانه

(۴) نگه داشتن آراستگی خود در حد متعادل - جنگ با خدا

۳۱- کدام عبارت بیانگر یکی از راه‌های افزایش محبت به خداوند است؟

(۱) ایثار و از خودگذشتگی همراه با دوری از منفعت‌طلبی و تحرک و چالاکی

(۲) آکنده نمودن فضای دل از عطر محبت به خداوند و دوری از هرگونه نفرت قلبی

(۳) خالی نمودن دل از هرگونه کینه و دشمنی و ابراز محبت به همه مخلوقات خداوند

(۴) لبریز نمودن عالم از عشق به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا

۳۲- امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: «هر کس ... لحظه‌ای از تو روی‌گردان نشود» و از نظر امام علی (ع) ارزش هر انسان

(۱) با تو انس گیرد - به قدر کرامت اوست.

(۲) با تو انس گیرد - به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.

(۳) لذت دوستی‌ات را چشیده باشد - به قدر کرامت اوست.

(۴) لذت دوستی‌ات را چشیده باشد - به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.

۳۳- نشانه صداقت در دوستی با خداوند چیست؟

(۱) بی‌زاری از دشمنان خداوند

(۲) مبارزه با دشمنان خداوند

(۳) پیروی از خداوند

(۴) دوستی با دوستان خداوند

۳۴- کدام یک از افعال نماز به ما کمک می‌کند تا به قدرت‌های دیگران توجه نکنیم؟

(۱) غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار

(۲) توجه به بزرگی خداوند در هنگام گفتن تکبیر

(۳) قرائت صحیح و بدون اشکال آیات و اذکار

(۴) انجام به موقع نماز و دقت در اقامه اول وقت نماز

۳۵- با توجه به فرمایش امام صادق (ع): «فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند، هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده

باشند» چه مجازاتی دارد؟

(۱) مورد غضب خداوند قرار می‌گیرد.

(۲) نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست.

(۳) از رحمت و غفران الهی محروم می‌شود.

(۴) تا چهل روز نماز و روزه‌اش قبول نمی‌شود.

۳۶- میزان تأثیرپذیری از نماز به چه چیزی بستگی دارد و روزه مصداق کامل چیست؟

(۱) تداوم و میزان دقت و توجه - صبر

(۲) ناراحت نکردن پدر و مادر از خود - تقوا

(۳) غیبت نکردن - صبر

(۴) نماز همراه با تقوا - تقوا

۳۷- در چه صورتی سفر موجب منع روزه نمی‌شود و فرد باید در سفر روزه بگیرد؟

(۱) با نهي پدر و مادر به سفری که برای او واجب نبوده، نرفته باشد.

(۲) تصمیم داشته باشد کمتر از ده روز در جایی که سفر کرده، توقف نماید.

(۳) برای انجام کار حرامی، مانند ستم به مظلوم یا همکاری با ظالم، سفر نکرده باشد.

(۴) رفتن او کمتر از چهار فرسخ شرعی و مجموع آن کمتر از هشت فرسخ شرعی باشد.

۳۸- اولویت آراستگی در کدام گزینه به ترتیب افزایش می‌یابد؟

(۱) عبادت - اجتماعات و معاشرت‌ها

(۲) اجتماعات و معاشرت‌ها - خانواده

(۳) اجتماعات و معاشرت‌ها - عبادت

(۴) خانواده - عبادت

۳۹- به همان میزان که رشته‌های ... در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او با وقارتر می‌شود و یکی از جلوه‌های ...

مربوط به آراستگی و مقبولیت است.

(۱) عفاف - مراقبت

(۲) عزت نفس - مراقبت

(۳) عفاف - عفاف

(۴) عزت نفس - عزت نفس

۴۰- اگر بگوییم: «شیوه رسول خدا (ص) و سایر پیشوایان ما سبب شد که مسلمانان به ... ملت‌ها تبدیل شوند»، این حدیث شریف امام صادق (ع) را

گوش جان سپرده‌ایم که فرموده‌اند: ...

(۱) عزتمندترین - «خدای تعالی دوست دارد وقتی که بنده‌اش به سوی دوستانش می‌رود خود را آماده و آراسته کند.»

(۲) آراسته‌ترین - «خدای تعالی دوست دارد وقتی که بنده‌اش به سوی دوستانش می‌رود خود را آماده و آراسته کند.»

(۳) عزتمندترین - «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.»

(۴) آراسته‌ترین - «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.»

41- When you have to get up early ... the morning, you ... stay up late watching television.

1) at / can't

2) in / should

3) in / shouldn't

4) on / could

42- The manager is really busy at the moment. ... you call back later?

1) Should

2) Must

3) May

4) Can

Researchers say that traveling abroad makes the brain more creative. Need proof from an expert? Here's Columbia Business School Professor, Adam Galinsky, in an interview for The Atlantic: "... (43)... experiences increase the ability to make deep connections ... (44)... different forms." In short, ... (45)... situations help the brain learn how to move smoothly between different ideas.

This life skill comes in handy whenever you're faced with problems that require new ideas. All people ... (46)... travel once in a while because traveling can make you reinvent your life from one stage to the next.

43- 1) Domestic

2) Foreign

3) Energetic

4) Hospitable

44- 1) in front of

2) above

3) between

4) under

45- 1) careful

2) cloudy

3) unfamiliar

4) famous

46- 1) must

2) shouldn't

3) must not

4) should

Not many animals have hand-like paws. The monkey is one of them. The monkey, like a man, has a thumb that can be put opposite other fingers. By pressing its first finger against its thumb, a monkey can pick up things as tiny as an insect. Because other animals don't have this thumb, it is difficult for them to pick up small things and carry them. The monkey's ability to hold rice with its paw often causes problems for it. Hunters fill a coconut with a handful of rice, leaving a hole in the shell of the nut. The monkey has no trouble putting its paw through the hole. But, it can't draw the paw out while it is holding a handful of rice. Since it is often too stupid or greedy to open its hand, the monkey is unable to free itself from this simple trap.

47- A monkey can pick up small objects by pushing its thumb against

1) things

2) its forefinger

3) its hand

4) the objects

48- According to the text, not many animals have

1) fingers

2) hands

3) paws

4) hand-like paws

49- Hunters put rice in the coconut trap, because monkeys

1) can get the rice out easily	2) have trouble taking the rice out of it
3) mustn't close their hands to hold rice	4) have no trouble putting their paws in

50- The success or failure of a coconut trap depends on

1) what kind of rice is in the trap	2) how large the coconut is
3) how many holes are in the coconut	4) whether the monkey will give up the rice

۵۱- اگر میانگین داده‌های $3m$ و $m+1$ و $5m+2$ برابر ۱۴ باشد، در این صورت واریانس این

داده‌ها کدام است؟

$$\frac{74}{3} \quad (2)$$

$$\frac{76}{3} \quad (1)$$

$$\frac{85}{3} \quad (4)$$

$$\frac{86}{3} \quad (3)$$

۵۲- واریانس داده‌های $a, b, c, d, e, f, 10$ برابر صفر است. در این صورت میانگین داده‌های a, b, c, d, e, f کدام است؟

$$30 \quad (4)$$

$$15 \quad (3)$$

$$20 \quad (2)$$

$$10 \quad (1)$$

۵۳- اگر انحراف از میانگین یک سری از داده‌ها (اختلاف از میانگین) برابر با $2, 6, 1, 0, 3, -6$ باشد، مقدار انحراف معیار داده‌ها کدام است؟

$$\sqrt{13} \quad (4)$$

$$\sqrt{\frac{11}{13}} \quad (3)$$

$$\sqrt{43} \quad (2)$$

$$\sqrt{\frac{43}{3}} \quad (1)$$

۵۴- در یک منحنی نرمال (خم بهنجار) با میانگین ۶ و انحراف معیار $5/1$ تقریباً چند درصد داده‌ها در محدوده $(3, 9)$ قرار دارند؟

$$99/9 \quad (4)$$

$$68 \quad (3)$$

$$96 \quad (2)$$

$$92 \quad (1)$$

۵۵- ۶ داده آماری با میانگین ۸ و واریانس ۴ مفروض است. اگر دو داده ۹ و ۷ به این داده‌ها اضافه شوند، واریانس هشت داده جدید کدام

است؟

$$4/75 \quad (4)$$

$$3/25 \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

۵۶- اگر انحراف معیار داده‌های $2-d, 2, 6c-2, 6b-2, 6a-2$ برابر ۲۴ باشد، واریانس داده‌های $\frac{a}{3}, \frac{b}{3}, \frac{c}{3}, \frac{d}{3}$ برابر با کدام است؟

$$\frac{4}{9} \quad (4)$$

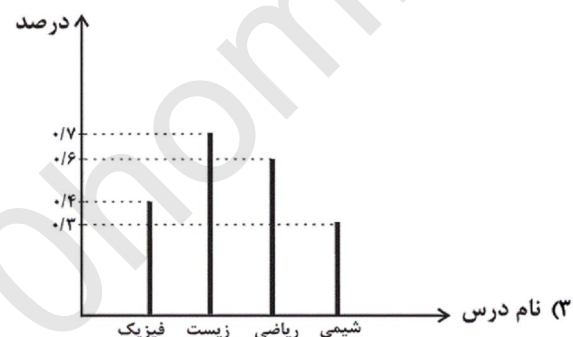
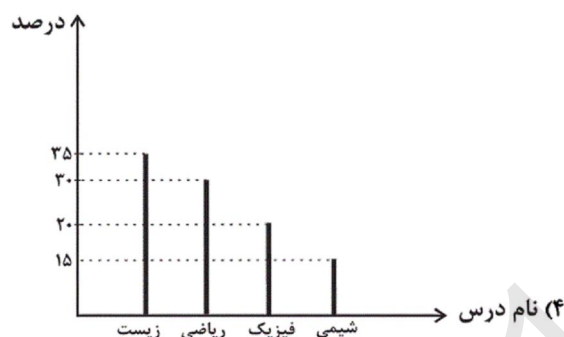
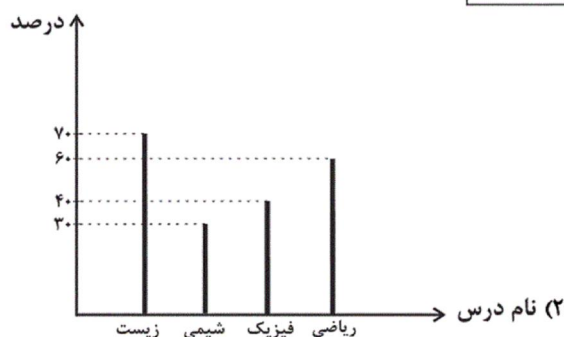
$$\frac{16}{9} \quad (3)$$

$$\frac{4}{3} \quad (2)$$

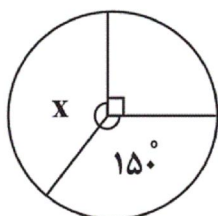
$$4 \quad (1)$$

۵۷- جدول زیر، مربوط به ۲۰۰ نفر متقاضی شرکت در کلاس‌های تقویتی یک آموزشگاه است. نمودار میله‌ای این داده‌ها بر اساس درصد هر یک از کلاس‌ها کدام است؟

نام درس	ریاضی	فیزیک	زیست	شیمی
تعداد فراوانی	۶۰	۴۰	۷۰	۳۰

۵۸- در نمودار دایره‌ای مقابل، فراوانی دسته X برابر ۲۰۰ است. تعداد کل داده‌ها کدام است؟

(۲) ۵۰۰

(۱) ۶۰۰

(۴) ۹۰۰

(۳) ۷۰۰

۵۹- تعداد ۵۰ داده آماری را در ۴ دسته طبقه‌بندی کرده‌ایم و درصد هر دسته را در جدول زیر مشاهده می‌کنید. اگر ۵ داده از دسته C کم کنیم و به جای آن ۵ داده به دسته D اضافه کنیم، در نمودار دایره‌ای طبقه‌بندی داده‌های جدید، زاویه مرکزی دسته D برحسب درجه کدام است؟

دسته	A	B	C	D
درصد داده‌ها	۲۴	۳۰	۴۰	X

(۱) ۴۸/۳

(۲) ۵۷/۶

(۳) ۷۹/۲

(۴) ۷۲/۳

۶۰- نمودار جعبه‌ای روشی سودمند در نمایش کدام یک از موارد زیر نیست؟

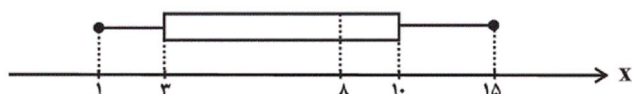
(۴) کمترین و بیشترین داده

(۳) چارک

(۲) میانه

(۱) میانگین

۶۱- با توجه به نمودار جعبه‌ای مقابل، مطلب ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

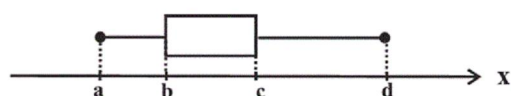
(۱) دامنه میان چارکی برابر ۷ است.

(۲) مجموع چارک‌های اول، دوم و سوم برابر ۲۱ است.

(۳) در داخل جعبه، پراکندگی در سمت چپ میانه، کمتر از سمت راست آن است.

(۴) به کمک نمودار جعبه‌ای مذکور، نمی‌توانیم مد را به دست آوریم.

۶۲- اگر داده‌های ۳، ۱۴، ۲، ۴، ۶، ۲۷، ۹، ۱۷، ۲۸، ۱۰ را به صورت نمودار جعبه‌ای زیر نمایش دهیم، اختلاف $\frac{d-c}{b-a}$ با میانه چقدر است؟

(۲) ۴

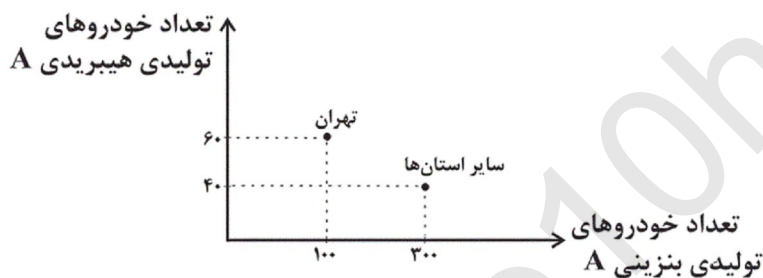
(۱) ۳

(۴) ۳ / ۵

(۳) ۴ / ۵

۶۳- اگر کل تولیدات روزانه تمام نوع خودروها در کشور ۸۰۰ دستگاه و تعداد کل خودروهای تولیدی در تهران ۲۰۰ دستگاه باشد، با توجه به

نمودار پراکنش نگاشت زیر، مقدار آماره خودروهای هیبریدی A در تهران چند برابر مقدار پارامتر خودروهای تولیدی بنزینی A است؟

(۱) $\frac{3}{5}$

(۲) $\frac{3}{4}$

(۳) $\frac{3}{8}$

(۴) $\frac{4}{5}$

۶۴- چه تعداد از موارد زیر درست است؟

(الف) نمودار حبابی فقط برای نمایش ۳ متغیر عددی کاربرد دارد.

(ب) متغیر سوم در نمودار حبابی فقط باید مقدار مثبت داشته باشد.

(پ) مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی متناسب با محیط دایره‌هاست.

(ت) نمودارهای حبابی از نوع نمودارهای پراکنش نگاشت نیستند.

(۴) ۴

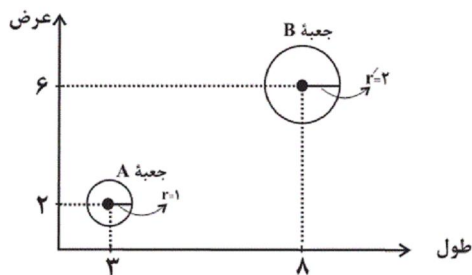
(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۶۵- در نمودار خبایی زیر، محور X ها و محور Y ها به ترتیب طول و عرض و مساحت دایره‌ها متناسب با ارتفاع جعبه‌هایی به شکل مکعب

مستطیل می‌باشند. حجم جعبه B چند برابر حجم جعبه A است؟ (راهنمایی: ارتفاع $\times$ عرض $\times$ طول = حجم مکعب مستطیل)

۲۰ (۱)

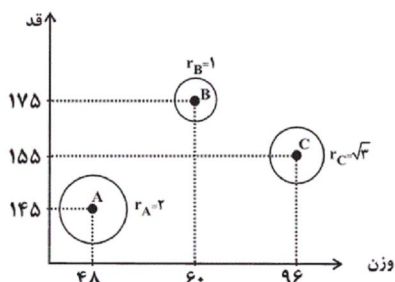
۳۲ (۲)

۴۰ (۳)

۴۲ (۴)

۶۶- در نمودار خبایی زیر، متغیر سوم درآمد افراد می‌باشد. اگر کمترین درآمد در بین این افراد ۲ میلیون تومان باشد، میانگین درآمدها چند

میلیون تومان است؟

۲ (۱)

۴ (۲)

$\frac{16}{3}$ (۳)

$\frac{20}{3}$ (۴)

۶۷- اگر زاویه بین دو نیم‌خط متوالی از نمودار راداری برابر ۴۵ درجه باشد، این نمودار شامل چند متغیر کمی است؟

۶ (۴)

۸ (۳)

۴ (۲)

۱۰ (۱)

۶۸- به یک نمودار راداری ۶ متغیر اضافه می‌کنیم. اگر زاویه بین شعاع‌ها ۳۰ درجه تغییر کند، زاویه اولیه بین شعاع‌ها چند درجه بوده است؟

۹۰ (۴)

۴۵ (۳)

۳۰ (۲)

۶۰ (۱)

۶۹- با توجه به نمودار راداری زیر که برای نمرات ۶ درس علی رسم شده است، میانگین نمرات علی تقریباً کدام است؟ (بالاترین نمره در هر

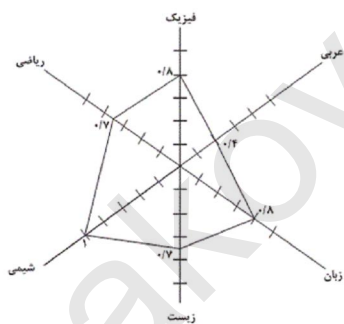
درس ۲۰ است.)

۱۷/۳ (۱)

۱۴/۶۷ (۲)

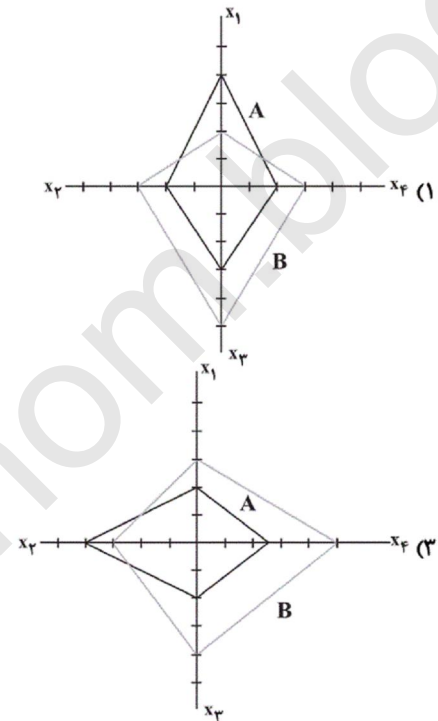
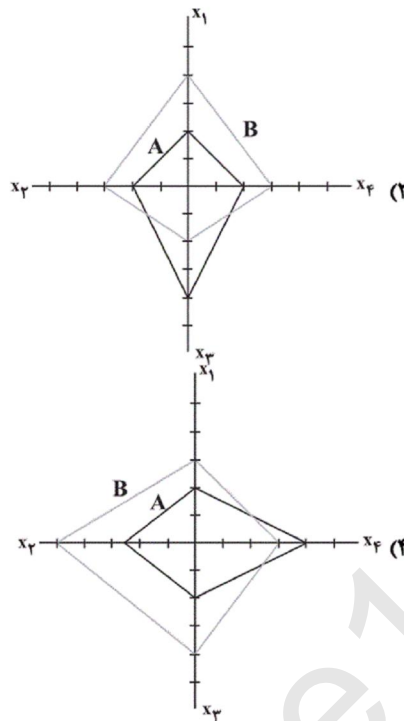
۱۵/۶ (۳)

۱۸/۷۶ (۴)

۷۰- با توجه به جدول داده‌های زیر، نمودار راداری مربوط به آن کدام گزینه می‌تواند باشد؟

مشاهده متغیر	A	B	پیشینه
x_1	۶	۹	۱۵
x_2	۸۰	۶۰	۱۰۰
x_3	۲	۴	۵
x_4	۲۰	۴۰	۴۰

۷۱- کدام گزینه درخصوص دوره‌های تاریخی اقتصاد ایران نادرست است؟

(۱) ایران به دلیل وسعت و پهنای جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی و تلاقی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا از دوران باستان جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

(۲) در دوران قاجار، بی‌کفایتی و عیاشی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد.

(۳) در موقعیتی که در اروپا بربریت حاکم بود و زنان حق مالکیت نداشتند، وقف نامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان ایرانی، حجم عظیمی از مالکیت و سرمایه‌گذاری و مشارکت ایشان را در تولید نشان می‌دهد.

(۴) در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه اما غیرمستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

۷۲- هر یک از عبارات زیر به کدام دوره از تقسیم‌بندی تاریخی اقتصاد ایران مربوط می‌شود؟

- در این دوران، دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.
- توصیه‌های علما به پادشاهان برای توجه به صنایع و پیشرفت‌های علمی جدید بیانیه‌های حمایت از تولید ملی، متأسفانه در اقتصاد ایران اثربخش نبود.

- در این دوره، دولت با هدف ایجاد توسعه نمایشی به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد در کشور پرداخت.

- (۱) از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰
- (۲) سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷
- (۳) از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷
- (۴) سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰

۷۳- نوع نگاه جامعه به اقتصاد و قوانین حاکم بر آن در اصول اقتصاد، در چه بخشی از قوانین آن جلوه‌گر می‌شود؟

- (۱) قوانین مصوب مجلس (۲) نظرات شورای نگهبان (۳) قوانین مصوب توسط هیئت دولت (۴) اصول اقتصادی قانون اساسی

۷۴- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر می‌باشد؟

(الف) مطابق با اصل چهل و پنجم قانون اساسی در رابطه با انفال و ثروت‌های عمومی کدام مورد صحیح می‌باشد؟

(ب) «حقوق اقتصادی شهروندان و فعالان اقتصادی» در کدام اصول قانون اساسی بیان شده است؟

- (۱) مالکیت آن‌ها تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلامی خارج نشود، مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. (ب) ۴۶ و ۴۷

(۲) (الف) این اموال در اختیار حکومت اسلامی هستند تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آن‌ها عمل نماید. (ب) ۴۶، ۴۷ و ۴۹

(۳) (الف) تفصیل و ترتیب استفاده از این اموال را ولی فقیه معین می‌کند و این اموال در اختیار حکومت اسلامی است. (ب) ۴۷، ۴۸ و ۴۹

(۴) (الف) این اموال در اختیار حکومت اسلامی است و تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند. (ب) ۴۷، ۴۸ و ۴۹

۷۵- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- مباحث مالی دولت شامل چه مواردی می‌شود و کدام اصول را دربرمی‌گیرد؟

- تلاش دولت پس از جنگ چه بود؟

- (۱) دریافت‌ها و درآمدهای دولت، ۵۰ تا ۵۵ - اداره تعداد قابل توجهی از کارخانه‌ها و مؤسسات تولیدی و تجاری به بخش خصوصی سپرده شود.
- (۲) بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده، ۵۰ تا ۵۵ - اداره تعداد قابل توجهی از کارخانه‌ها و مؤسسات تولیدی تجاری به دولت سپرده شود.
- (۳) بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده، ۵۱ تا ۵۵ - مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی را افزایش دهد.
- (۴) دریافت‌ها و درآمدهای دولت، ۵۱ تا ۵۵ - مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی را کاهش دهد.

۷۶- طبق اصل ... قانون اساسی نظام اقتصاد ایران بر پایه سه بخش ... ، ... و ... با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. بحث تأمین

اجتماعی در اصل ... قانون اساسی آمده است. فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول ... می‌شود با عنوان

اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته است.

(۱) ۴۳ - دولتی، خصوصی و سهامی - ۴۶ - چهل و دوم تا پنجاه و پنجم

(۲) ۴۴ - دولتی، تعاونی و خصوصی - ۲۹ - چهل و سوم تا پنجاه و پنجم

(۳) ۴۴ - دولتی، تعاونی و خصوصی - ۴۶ - چهل و سوم تا پنجاه و پنجم

(۴) ۴۳ - دولتی، خصوصی و سهامی - ۲۹ - چهل و دوم تا پنجاه و پنجم

۷۷- هر دو قسمت کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با دهه دوم عمر انقلاب اسلامی و همچنین دهه سوم آن صحیح می باشد؟

- ۱) عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی های ناشی از جنگ بود. - سیاست کلی دولت در اقتصاد در جهت واگذاری کارخانه ها و شرکت های خصوصی به بخش دولتی بود.
- ۲) در این دوره نیازمند زیرساخت های اقتصادی مثل راه و ترابری و مخابرات و ... برای آغاز جهش اقتصادی بودیم. - دولت در این دوران تلاش هایی را در جهت دادن آزادی عمل بیشتر به بخش خصوصی آغاز کرد.
- ۳) در این دوره تلاش دولت در جهت هرچه بیشتر فعالیت های مردم در عرصه اقتصاد بود. - در این دوره تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه کشور رو به بهبود رفت.
- ۴) در این دوره نیاز کشور به زیرساخت های اقتصادی مثل نیروگاه برق، پتروشیمی و ... رفع شده بود. - دولت در این ایام با بازنگری نقش خود در عرصه اقتصاد برای کاهش برخی از فعالیت های غیرضروری در اقتصاد، تلاش هایی را آغاز کرد.

۷۸- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) توجه به «تولید ملی» آثار مطلوبی برای اقتصاد کشور دارد، مانند افزایش درآمد دولت، افزایش اشتغال، کاهش تورم
- ۲) خرید محصولات (کالا و خدمات) ایرانی، اقتصاد کشور را شکوفا خواهد کرد.
- ۳) سیاست های کلی کشور، مسیر اصلی اقتصاد را مشخص می کند، توجه به این سیاست ها که توسط رئیس جمهور مشخص و ابلاغ شده است، موجب می شود قطار اقتصاد در ریل خود حرکت نماید.
- ۴) استفاده از محصولات ایرانی نشان دهنده حساسیت و غیرت ملی ما نسبت به آن ها است و بیانگر رفتاری ارزشمند است.

۷۹- در رابطه با سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) کشور باید جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی را به دست آورد.
- ۲) کشور باید موفق به ارتقای نسبی درآمد سرانه و نیز رسیدن به اشتغال نسبی گردد.
- ۳) لازم است که شاخص های کمی کلان برنامه های توسعه و بودجه های سالانه در سند چشم انداز تنظیم و تعیین شود.
- ۴) اقتصاد کشور باید پیوسته رشد و شکوفایی مستمر داشته باشد. برای دستیابی به این منظور، لازم است تمام فعالان اقتصادی کشور تصویر مطلوبی از آینده داشته باشند.

۸۰- در رابطه با مؤلفه های اقتصاد مقاومتی، کدام گزینه در رابطه با مقاومت سازی در برابر فشارها و تهدیدات صحیح می باشد و گوناگون تر شدن

منابع درآمدی کشور چه پیامدی را دربردارد و کدام عامل موجب تنوع منابع درآمدی کشور می شود؟

- ۱) بر این اساس توان تحریم شکنی اقتصاد کشور برای کشور اهمیت حیاتی دارد و آگاهی دشمنان از این توانایی موجب می شود از تحریم اقتصادی دست بردارند. - مقاومت کشور بیشتر می شود - افزایش صادرات غیرنفتی
- ۲) براین اساس مقاومت هم چنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می کند، باید به بر طرف کردن ضعف های درونی نیز بپردازد - مقاومت کشور را کاهش می دهد و در پی آن تضعیف کشور را به دنبال دارد - حرکت به سمت فروش نفت خام
- ۳) بر این اساس اقتصاد کشور باید در وضعیتی قرار گیرد که در صورت وارد شدن آسیب، توان برطرف کردن آن را در کوتاه ترین زمان ممکن داشته باشد - مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می شود - تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی
- ۴) بر این اساس اقتصاد کشور باید نه تنها در فشارها کمترین آسیب را متحمل شود بلکه تهدیدات اقتصادی را نیز به فرصت تبدیل کند - مقاومت کشور بیشتر می شود و موجب پیشرفت کشور می گردد - حرکت به سمت فروش نفت خام به جای فروش فراورده های نفتی

۸۱- با توجه به سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) در اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بر کدام نکته تأکید شده است؟

ب) عدم وجود تبعیض در توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها در کدام اصل قانون اساسی مورد اشاره قرار گرفته است؟

۱) الف) رشد پایدار و حفظ محیط‌زیست، ب) ۴۸

۲) الف) تلاش برای ریشه‌کن کردن فقر، ب) ۴۷ و ۴۹

۳) الف) رشد پایدار و حفظ محیط‌زیست، ب) ۴۵

۴) الف) مشروع بودن مالکیت در عین مبارزه با ثروت‌اندوزی حرام، ب) ۴۸

۸۲- کدام گزینه، تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در ... و با ... شکل گرفت.

ب) محاصره اقتصادی ایران با هدف ... انجام گرفت.

ج) جریان توسعه و رشد اقتصاد کشور باید به‌گونه‌ای سازماندهی شود که ...

۱) الف) اوایل انقلاب اسلامی، افزایش درآمدهای نفتی، ب) تضعیف توان نظامی و فرهنگی کشور، ج) به محیط‌زیست آسیبی وارد نشود.

۲) الف) اوایل حکومت پهلوی، افزایش درآمدهای نفتی، ب) تضعیف توان اقتصادی و دفاعی کشور، ج) مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی افزایش یابد.

۳) الف) پایان حکومت پهلوی، افزایش درآمدهای نفتی، ب) تضعیف توان اقتصادی و دفاعی کشور، ج) به محیط‌زیست آسیبی وارد نشود.

۴) الف) پایان حکومت پهلوی، کاهش درآمدهای نفتی، ب) تضعیف توان فرهنگی و نظامی کشور، ج) مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی افزایش یابد.

۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در اصل «چهل و سوم» قانون اساسی مطرح نشده است؟

۱) تأمین نیازهای اساسی برای همه ۲) ضرورت پابندی به سیاست‌های کلی اقتصاد ایران

۳) رعایت آزادی انتخاب شغل ۴) جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانه بر اقتصاد کشور

۸۴- در طول چند قرن اخیر، کشور ما از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، فراز و نشیب‌های مهمی را پشت سر گذاشته و مسیر دشواری را

طی کرده است. زمانی که جوامع اروپایی با پشت سر گذاشتن مراحل اولیه «انقلاب صنعتی» در مسیر توسعه و پیشرفت‌های سریع قدم

بر می‌داشتند:

۱) «قدرت‌های استعماری» اجازه ندادند ایران از محصولات و نتایج پر بار «انقلاب صنعتی» که دنیا را متحول کرد، منتفع و بهره‌مند گردد.

۲) ایران به‌دلیل شرایط خاص اجتماعی و سیاسی خود در مسیری نامناسب قرار گرفت و مدت‌ها از «توسعه و تحول» باز ماند.

۳) ایران به سبب تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی و همچنین بروز جنگ‌های قومی و قبیله‌ای و دخالت‌های ناروای قدرت‌های استعماری قادر به جذب و پذیرش آثار و نتایج «انقلاب صنعتی» نشد.

۴) کشور ما نیز همزمان با پشت سر گذاشتن مراحل اولیه «انقلاب صنعتی» توسط جوامع اروپایی، به‌دلیل شرایط خاص اجتماعی و سیاسی خود در این مسیر قرار گرفت و «توسعه و تحول» را هر چند ناقص تجربه کرد.

۸۵- کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های دولت در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیست؟

۱) دولت مالک کارخانه‌های ورشکسته و مقروض وابستگان دربار بود که بسیاری از ذخایر کشور را به خارج منتقل کرده و خود نیز گریخته بودند.

۲) بخشی از درآمدهای نفتی کشور صرف ساخت‌وساز شد. کارخانه‌ها و مؤسسات زیادی شکل گرفت و دولت به عنوان کارفرمای بزرگ در عرصه اقتصاد مطرح شد.

۳) بعد از انقلاب اسلامی بساط حاکمان وابسته به بیگانه از کشور برچیده شد و ملت ایران با عزم خود و توکل به خدا، حرکت به سمت پیشرفت را آغاز کرد.

۴) با آغاز جنگ تحمیلی علیه ایران وضعیتی پدید آمد که دولت به ناچار و ناخواسته در عرصه اقتصادی کشور حضور یافت و به فعالیت در این عرصه پرداخت.

۸۶- در کدام گزینه، عبارت مطرح شده با توضیح روبه‌روی آن هماهنگی ندارد؟

- (۱) راهبرد سال: در ابتدای هر سال با توجه به مهم‌ترین و اصلی‌ترین مسائل کشور پیشنهاد می‌شود.
- (۲) دهه چهارم انقلاب: دهه عدالت و پیشرفت
- (۳) جهاد اقتصادی: در اقتصاد به طور جهادی (تلاش خالصانه بیشتر و بهتر) عمل کنیم.
- (۴) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری: یکپارچگی و توازن اقتصادی را ایجاد و به حفظ پیشرفت اقتصادی کمک شایانی می‌کند.

۸۷- کدام گزینه در خصوص اقتصاد مردمی نادرست است؟

- (۱) پیشرفت اقتصاد هر کشور در گروی پیشرفت اقتصادی آحاد مردم است.
- (۲) بهتر است رشد اقتصادی بیش از این‌که به رشد توانمندی و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم وابسته باشد، به رشد سرمایه‌های فیزیکی متکی گردد.
- (۳) در اثر رشد توانمندی‌های اقتصادی مردم، اقتصاد کشور با شتاب، استحکام، گستردگی و عمق بیش‌تر پیشرفت می‌کند.
- (۴) در اقتصاد مردمی، برنامه‌های دولت، زمینه‌ساز افزایش مشارکت مردم در اقتصاد است.

۸۸- بحث از اقتصاد مقاومتی از سوی چه کسانی مطرح و سیاست‌های کلی آن تحت چه عنوانی پذیرفته شده است؟

- (۱) مسئولان و نخبگان کشور - ریل‌گذاری اقتصادی
- (۲) کارشناسان، نخبگان و مسئولان کشور - یک سند ملی
- (۳) کارشناسان، نخبگان و مقام معظم رهبری - یک سند ملی
- (۴) نخبگان و مقام معظم رهبری - ریل‌گذاری اقتصادی

۸۹- دشمن بعد از ناکامی در کدام جنگ‌ها، جنگ اقتصادی را تشدید کرد؟

- (۱) نظامی - انتظامی - امنیتی - فرهنگی
- (۲) اجتماعی - نظامی - عقیدتی - امنیتی
- (۳) نظامی - اجتماعی - فرهنگی - رسانه‌ای
- (۴) اجتماعی - رسانه‌ای - انتظامی - نظامی

۹۰- دولت‌ها به‌عنوان قوه مجریه کشور با ... و ... و ... نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارند.

(۱) برقراری نظم - سلامت - پیشگیری و برخورد با مفاسد

(۲) تأیید و تصویب برنامه‌ها - ریل‌گذاری قانونی - مقررات‌گذاری پولی

(۳) داشتن بودجه - سیاست‌گذاری - مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی

(۴) داشتن بودجه - ریل‌گذاری قانونی - پیشگیری و برخورد با مفاسد

۹۱- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... آرایه جناس ناقص با اشتقاق همراه است.

(۱) پیک عشقم به اشارات دو ابرو مفرست / کس پی عاشق بی‌دل نفرستاده به تیغ

(۲) نه عاشق است در این گفت و گوی نی معشوق / نه ناظر است در این جست و جوی نی منظر

(۳) ای آن‌که تو را حریم گردون حرم است / گر خون خوری از ساغر گردون چه غم است

(۴) شعر را خوانند مهمل طعنه بر شاعر زنند / گرچه نگشایند خود آلا که بر مهمل دهان

۹۲- حروف الحاقی در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... به صورت «مصوت + صامت» است.

(۱) نیست به جز دوام جان ز اهل دلان روایتی / راحت های عشق را نیست چو عشق غایتی

(۲) شربتی از لب لعلش نجشیدیم و برفت / روی مه‌پیکر او سیر ندیدیم و برفت

(۳) گر من از باغ تو یک میوه بچینم چه شود؟ / پیش پای به چراغ تو ببینم چه شود؟

(۴) روز عید است و من امروز در آن تدبیرم / که دهم حاصل سی روزه و ساغر گیرم

۹۳- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... از دو نوع جناس استفاده شده است.

(۱) به وحدت رستم از غرقاب وحشت / به رستم رسته گشت از چاه، بیژن

(۲) مهر آزمای مهره بازوش جان و عقل / حلقه به گوش حلقه گیسوش انس و جان

(۳) عدل تو تا ز اهتمام حامی آفاق شد / با گل و مل کس دگر خار ندید و خمار

(۴) سخت دلبستگی‌ای داشت به بالم صیاد / تا نشد بالش او پر ز پر خواب نکرد

۹۴- کدام یک از ابیات زیر ذوقافیتین نیست؟

- (۱) به میدان وفا یارم چنان آمد که من خواهم / ز دیوان هوا کارم چنان آمد که من خواهم
- (۲) هوا سرد و خرگاه خورشید گرم / زمین خشک و بالین جمشید نرم
- (۳) دل گمراه را رهی بنمای / مردم دیده را دری بگشای
- (۴) تو ز تلخی چون که دل پر خون شوی / پس ز تلخی‌ها همه بیرون روی

۹۵- در همه ابیات به جز ... «جناس تام» وجود دارد.

- (۱) نشد از گوش دلم زمزمه نغمه چنگ / تا عنان دل شیدا بشد از چنگ مرا
- (۲) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد / من نیز دل به باد دهم هرچه باد باد
- (۳) وان که گیسوی تو را رسم تطاول آموخت / هم تواند کرمش داد من مسکین داد
- (۴) این جمله جان‌ها را در عشق چنگ سازم / وز چنگ بی‌زبان من سیصد زبان برآرم

۹۶- در ابیات کدام گزینه قافیه میانی وجود ندارد؟

- (الف) ای یار ما دلدار ما ای عالم اسرار ما / ای یوسف دیدار ما ای رونق بازار ما
(ب) من از کجا پند از کجا؟ باده بگردان ساقیا / آن جام جان افزای را بر ریز بر جان ساقیا
(پ) با تو حیات و زندگی بی تو فنا و مُردنا / ز آن که تو آفتابی و بی تو بود فُسرَدنا
(ت) جانا سر تو یارا مگذار چنین ما را / ای سرو روان بنما آن قامت و بالا را
- (۱) ب، ت (۲) الف، پ (۳) پ، ب (۴) الف، ت

۹۷- نوع جناس در بیت‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (الف) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بیوشی / همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی
(ب) تو را خوردنی هست و آب روان / سپاهی به مهر تو دارد روان
(پ) چون می‌دانی که مدت عالم خاک / باد است که زود بگذرد باده بیار
(ت) تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد / دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد
- (۱) جناس ناقص اختلافی، جناس تام، جناس ناقص اختلافی، جناس تام
(۲) جناس تام، جناس تام، جناس ناقص اختلافی، جناس ناقص افزایشی
(۳) جناس ناقص اختلافی، جناس تام، جناس ناقص افزایشی، جناس تام
(۴) جناس تام، جناس ناقص اختلافی، جناس ناقص افزایشی، جناس تام

۹۸- نوع قاعده قافیه در چند بیت به درستی مشخص شده است؟

- (الف) خواجه بیا، خواجه بیا، خواجه دگر بار بیا / دفع مده، دفع مده ای مه عیار بیا (قاعده ۱)
 (ب) حیلت رها کن عاشقا دیوانه شو دیوانه شو / و اندر دل آتش درآ پروانه شو پروانه شو (قاعده ۲)
 (پ) شب قدر است جسم تو کز او یابند دولت‌ها / مه بدر است روح تو کز او بشکافت ظلمت‌ها (قاعده ۱)
 (ت) تا نقش خیال دوست با ماست / ما را همه عمر خود تماشاقت (قاعده ۱)
 (ث) الا ای شاه یغمایی، شدم پر شور و شیدایی / مرا یکتایی‌ای فرما، دوتا گشتم ز یکتایی (قاعده ۲)
- (۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۹۹- در کدام گزینه ردیف تماماً نادرست مشخص شده است؟

- (الف) سماع از بهر جان بی قرارست / سبک برجه چه جای انتظارست
 (ب) متاز ای دل سوی دریای ناری / که می ترسم که تاب نار ناری
 (پ) درین خانه کژی ای دل گهی راست / برون رو هی که خانه خانه ماست
 (ت) زبان خامه ندارد سر بیان فراق / وگرنه شرح دهم با تو داستان فراق
 (ث) شنیدم که در مصر میری اجل / سپه تاخت بر روزگارش اجل
- (۱) الف، ث (۲) الف، ب (۳) ب، ت (۴) ث، پ

۱۰۰- در همه ابیات قاعده قافیه یکسان است و جناس در بیت وجود دارد به جز ...

- (۱) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه‌ای جان من خطا اینجاست
 (۲) صلاح از ما چه می جویی که مستان را صلا گفتیم / به دور نرگس مستت سلامت را دعا گفتیم
 (۳) سرم خوش است و به بانگ بلند می گویم / که من نسیم حیات از پیاله می جویم
 (۴) ای قبا ی پادشاهی راست بر بالای تو / زینت و تاج نگین از گوهر والای تو

۱۰۱- ... متعلق به دوره ... می باشد و به فرمان داریوش بزرگ ...

- (۱) بقایای بند شادروان - اشکانی - جاده شاهی به طول بیش از ۲۴۰۰ کیلومتر، که شوش را به سارد متصل می کرد، ساخته شد.
 (۲) بقایای بند شادروان - ساسانی - یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلکس، مأمور کشف مسیرهای آبی رود سند، در جریان لشکرکشی به هندوستان شد.
 (۳) بنای تاریخی پل دزفول - اشکانی - داریوش سکه هایی با وزن و عیار مشخص ضرب کرد که در سراسر قلمرو هخامنشیان و حتی فراتر از آن اعتبار داشت.
 (۴) بنای تاریخی پل دزفول - ساسانی - جاده شاهی به طول ۲۳۰۰ کیلومتر که شوش را به سارد متصل می کرد، ساخته شد.

۱۰۲- همه موارد کدام گزینه در ارتباط با تجارت عصر هخامنشی غلط می باشد؟

- (الف) در دوران سلوکیان، کالاهای ارزان قیمت جای کالاهای تجملاتی را گرفتند و تجارت رونق گذشته را نداشت.
 (ب) در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت.
 (ج) اشکانیان و سلوکیان، هوشمندانه مانع موفقیت رومیان برای برقراری ارتباط تجاری، با هند و چین شدند.
 (د) ساسانیان به مراتب بیشتر از حکومت‌های پیشین بر کار تجارت نظارت می نمودند.
 (ه) سکه‌های نقره ساسانی بیشتر از کشور چین تا شرق آفریقا و مرکز اروپا رایج و معتبر بود.
- (۱) ه، ب، د (۲) ب، ه (۳) ه، ج، الف (۴) الف، ج

۱۰۳- به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (الف) زبان پارسی یا پهلوی اشکانی در کدام مناطق ایران متداول بود؟
 (ب) کدام مورد از جمله علومی که در فصل مربوط به دانش کتاب اوستا به آن اشاره شده است، نمی‌باشد؟
 (ج) کودکان تا چند سالگی در درون خانواده پرورش می‌یافتند؟
 (د) داستان «بیژن و منیژه» شاهنامه در کدام دوره ریشه دارد؟

- (۱) الف) جنوب و جنوب شرقی - (ب) امور حقوقی - (ج) پنج یا هفت سالگی - (د) ساسانی
 (۲) الف) شمال و شمال شرقی - (ب) دامپزشکی - (ج) شش تا هشت سالگی - (د) ساسانی
 (۳) الف) شمال و شمال شرقی - (ب) ریاضیات - (ج) پنج یا هفت سالگی - (د) اشکانی
 (۴) الف) جنوب و جنوب شرقی - (ب) علوم طبیعی - (ج) شش تا هشت سالگی - (د) اشکانی

۱۰۴- هر دو موارد کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

(الف) در دوران فرمانروایی اشکانیان و ساسانیان، راه‌ها و وسایل ارتباطی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار بودند.

- (ب) تصویر روبه‌رو سنگ نوشته داریوش یکم در کنار آبراهه‌ای است که به دستور او در بابل کنده شد.
 (پ) تا زمان داریوش هخامنشی در بیشتر نواحی تحت فرمان او سکه رواج و رونق بسیاری داشت و دریک نام سکه طلا متعلق به دوران هخامنشی می‌باشد.
 (ت) در دوران سلوکیان تولیدات صنعتی و کارگاهی رونق چندانی نداشتند.
 (ث) قالی پازیرک منسوب به دوره هخامنشی می‌باشد.

(۴) الف، ب

(۳) ت، ث

(۲) ب، پ

(۱) الف، پ

۱۰۵- کدام گزینه به ترتیب تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارت‌های زیر می‌باشد؟

- (الف) تصویر روبه‌رو نقش برجسته اهوره‌مزدا هنگام اعطای حلقه قدرت به ... می‌باشد.
 (ب) در رابطه با سیاست دینی اشکانیان نمی‌توان گفت که ...
 (پ) براساس گزارش یکی از مورخان چینی شاهزاده‌ای از خاندان ... برای نخستین بار کتاب‌های ... را به زبان چینی ترجمه کرد.

- (۱) اردشیر دوم - یونانی تبارانی که در ایران می‌زیستند، بدون هیچ مزاحمتی خدایان خود را می‌پرستیدند. - اشکانی، زرتشتی
 (۲) شاپور دوم - پیروان دین مسیحیت در معرض آزار و اذیت حکومت اشکانی قرار داشتند. - ساسانی، بودایی
 (۳) بهرام دوم - اشکانیان همانند هخامنشیان حامی سیاست آزادی دینی بودند. - ساسانی، بودایی
 (۴) اردشیر دوم - پیروان دیگر مذاهب در اجرای آداب مذهبی از محدودیت‌هایی برخوردار بودند. - اشکانی، بودایی

۱۰۶- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

- (الف) در کدام دوره پادشاهان به تقلید از یونانیان معبدی را برای آنهایتا ساختند؟
 (ب) در کدام دوره ستایش ایزدمهر به قلمرو روم در آسیای صغیر راه یافت؟
 (ج) در کدام دوره مغ‌ها برگزاری آیین‌های دینی را برعهده داشتند؟
 (د) در کدام دوره پادشاهان، فرهنگ و عقاید اقوام تابع حکومت خود را محترم می‌شمردند؟

- (۱) ساسانیان - اشکانیان - مادها - مادها
 (۲) ساسانیان - ساسانیان - هخامنشیان - مادها
 (۳) اشکانیان - اشکانیان - مادها - هخامنشیان
 (۴) اشکانیان - ساسانیان - هخامنشیان - هخامنشیان

۱۰۷- چه تعداد از عبارات زیر صحیح می‌باشد؟

- (الف) آتشکدهٔ آذربرزین مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان در دورهٔ ساسانیان ساخته شد.
 (ب) موبدان پس از بهرام یکم، اقدامات خود را برای نابودی مانی و مانویان تشدید کردند.
 (ج) مانی عقیده داشت که پیامبران پیش از وی آمده‌اند تا خیر را از شر برگزینند.
 (د) پس از موبدان موبد، روحانیونی جای می‌گرفتند که عهده‌دار مسئولیت‌هایی چون قضاوت و دادرسی، ادارهٔ آتشکده‌ها، اجرای مراسم و آداب مذهبی و ... بودند.

(ه) اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی به موجب پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی صورت گرفت.

(۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) یک

۱۰۸- به ترتیب صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- در زمان فرمانروایی خسرو انوشیروان مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت.
- در دوران اشکانیان، آموزگاری به عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت.
- از دوران ساسانیان، آثار بیشتری به خط و زبان فارسی میانه نسبت به اشکانیان باقی مانده که اغلب به نظم هستند.
- منظومهٔ داستانی «درخت آسوریک» ابتدا به زبان پهلوی ساسانی سروده شد.
- در زمان ساسانیان، برای فرزندان تودهٔ مردم از قبیل صنعتگران امکان تحصیل فراهم نبود.

(۱) ص - غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص
 (۲) ص - غ - غ - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ
 (۳) غ - ص - غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ
 (۴) غ - ص - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص

۱۰۹- در متن زیر در رابطه با زبان ساکنان اولیهٔ ایران پیش از مهاجرت اقوام آریایی چند مورد نادرست وجود دارد؟

«دربارهٔ زبان ساکنان اولیهٔ ایران پیش از مهاجرت اقوام آریایی تنها از ایلامیان اطلاعات مکتوب وجود دارد. مردمان جنوب شرقی فلات ایران به زبان ایلامی سخن می‌گفتند و این زبان، زبان رسمی و نوشتاری حکومت و تمدن ایلام بود. این زبان تا مدتی حتی پس از ورود آریاییان، همچنان رواج داشت و به عنوان زبان اول نوشتاری در دوران هخامنشی بود. تعداد اندکی از هزاران لوح گلی کشف شده از تخت جمشید به خط و زبان ایلامی می‌باشد.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۱۱۰- چند مورد از عبارات زیر در ارتباط با آموزش یا علوم مراکز آموزشی نادرست است؟

- دربارهٔ وضعیت تعلیم و تربیت در دورهٔ اشکانیان به دلیل باقی ماندن آثار و منابع مکتوب متعدد، اطلاعات قابل توجهی وجود دارد.
- آیین و فرهنگ ایرانی بر اهمیت تربیت و ارزش دانایی و خردورزی تأکید می‌کرد.
- گروه بسیاری از بازرگانان شهرها در زمان ساسانیان دست کم خواندن، نوشتن و حساب می‌دانستند.
- مادران نقش مهمی در آشنایی فرزندان خود با آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی دینی و میهنی داشتند.
- پاره‌ای از گزارشات مورخان یونانی نشان می‌دهد خاندان اشکانی مشوق جدی دانش و هنر بوده‌اند.

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۱۱- کدام گروه اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی و صنعت نداشتند و این گروه، چگونه با شیوه زندگی کشاورزی و شهری آشنا شدند؟

(۱) بومیان ایران پیش از ورود آریایی‌ها - آموزه‌های زرتشت و یکجانشینی

(۲) اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی - در نتیجه‌ی تماس با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین

(۳) همسایگان ایران در بین‌النهرین - آموزه‌های زرتشت و تماس با بومیان ایران

(۴) بومیان ایران پس از ورود آریایی‌ها - همزیستی با همسایگان خود در بین‌النهرین

۱۱۲- بیشتر زمین‌های کشاورزی به همه‌ی افراد زیر تعلق داشت، به‌جز ... و این زمین‌ها چگونه اداره می‌شد؟

(۱) شاه، خاندان شاهی، روحانیون کوچک - از طریق نمایندگان خود (۲) اشراف، متولیان معبد، مقام‌های حکومتی - از طریق اجاره دادن

(۳) شاه، خاندان شاهی، روحانیون بزرگ - از طریق نمایندگان خود (۴) متولیان معابد، متولیان آتشکده‌ها و اشراف - از طریق واگذاری به کشاورزان

۱۱۳- کدام عامل منبع درآمد هنگفتی برای ساسانیان به حساب می‌آمد و کدام عامل ضربه‌ی سنگینی بر اقتصاد اواخر دوره ساسانیان وارد آورد؟

(۱) مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای آسورستان - خراب شدن آب‌بندها و سدها به دلیل طغیان رودخانه‌های دجله و فرات

(۲) گسترش راه‌ها و توسعه‌ی تجارت - انتقال فنون کشاورزی به سایر نقاط جهان

(۳) توسعه‌ی کشاورزی در زمین‌های حاصلخیز بین‌النهرین - طغیان رودخانه‌های دجله و فرات

(۴) مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای سواد - خراب شدن زمین‌های کشاورزی به دلیل طغیان رودخانه‌ها

۱۱۴- به چه دلیل، پیمانه در زندگی اقتصادی دوران هخامنشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود؟ زیرا ...

(۱) واحدهای اندازه‌گیری ایلامی‌ها و مادها مانند سنگ‌وزنه کارایی لازم را نداشت.

(۲) در آن روزگار میزان و مقدار مواد خوراکی را به جای وزن کردن، با پیمانه تعیین می‌کردند.

(۳) هخامنشیان نتوانستند واحد اندازه‌گیری خود را حفظ کنند و واحدهای تازه‌ای به آن افزودند.

(۴) مقیاسی برای اندازه‌گیری وجود نداشت.

۱۱۵- آموزه «تیکان به گروه یاران آهوره‌مзда خواهند پیوست و بدان به دوزخ افکنده و برده اهریمن خواهند شد.» مطابق کدام آموزه‌های مهم زرتشت

است؟

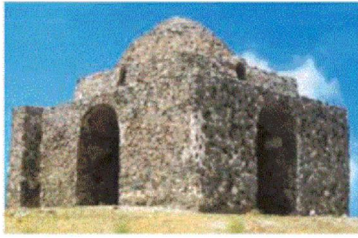
(۱) اعتقاد به رهاسازی روح از جهان مادی و تاریکی و رساندن به نور و رستگاری

(۲) اعتقاد به وجود دو مینوی نیک و بد

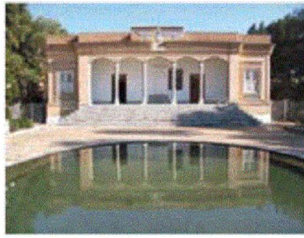
(۳) اعتقاد به جهان آخرت و روز واپسین

(۴) اعتقاد به جاودانان مقدس در امر آفرینش و اداره امور جهان

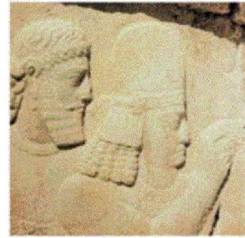
۱۱۶- کدام گزینه به ترتیب مربوط به تصاویر زیر است؟

(د)

(ج)

(ب)

(الف)

- ۱) الف) سکه ساسانی با نقش آتشدان، ب) طاق بستان و تصویر شاپور اول، ج) آتشکده یزد، د) آتشکده دوره ساسانیان نزدیک مشهد
- ۲) الف) سکه ساسانی با نقش آتشدان، ب) نقش کرتیرموبد بزرگ در سنگ‌نگاره بهرام دوم، ج) آتشکده یزد، د) آتشکده‌ای از دوره ساسانیان نزدیک مشهد
- ۳) الف) سکه اشکانی با نقش آتشدان، ب) اهوره مزدا در سنگ‌نگاره اردشیر اول، ج) آتشکده مشهد، د) آتشکده یزد
- ۴) الف) سکه اشکانی با نقش آتشدان، ب) اهوره مزدا در سنگ‌نگاره اردشیر اول، ج) آتشکده دوره ساسانیان نزدیک یزد، د) آتشکده مشهد

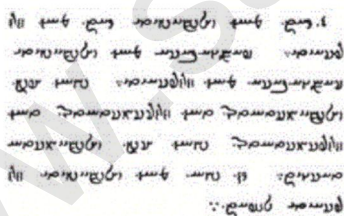
۱۱۷- زبان‌شناسان بر چه اساسی و چند دوره زبانی را برای زبان‌های ایرانی در طول تاریخ در نظر گرفته‌اند؟

- ۱) استقرار اقوام در ایران - دو دوره غربی و شرقی
- ۲) تغییر و تحول زبان‌ها - سه دوره کهن، میانه و نو
- ۳) تغییر و تحول زبان‌ها - سه دوره هند و اروپایی، هند و ایرانی و میانه
- ۴) استقرار اقوام در ایران - دو دوره ایرانی و هندی

۱۱۸- از کدام گروه از زبان‌های ایرانی، آثار بیشتری برجای مانده است و این زبان در دوران چه حکومت‌هایی متداول بوده است؟

- ۱) دوره میانه - از زمان آغاز حکومت هخامنشیان تا دوران شکوهمند ساسانیان و دوران فروپاشی اشکانیان
- ۲) دوره میانه - از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی ساسانیان و قرون نخستین اسلامی
- ۳) دوره باستان - از زمان سقوط ساسانیان تا فروپاشی هخامنشیان و دوران اشکانیان
- ۴) دوره نو - دوران نخستین اسلامی و فروپاشی حکومت اشکانیان

۱۱۹- کدام گزینه مربوط به تصویر زیر است؟

- ۱) الفبای این خط در دوره اشکانی از روی الفبای میخی ساخته شده است.
- ۲) متن یکی از بندهای ماه یشت درباره نیایش ماه از کتاب اوستا می‌باشد که به خط اوستایی است که «دین دبیری» نامیده می‌شود.
- ۳) الفبای این اثر از چپ به راست نوشته می‌شود.
- ۴) در دوره هخامنشیان رایج بود و هر کلمه با یک کلمه دیگر جدا می‌شد.

۱۲۰- یکی از برجسته‌ترین مراکز علمی جهان باستان، دانشگاهی در عصر ... و در شهر ... بود. این دانشگاه تا ... به فعالیت خود ادامه داد.

(۱) اشکانی، ایلام، فروپاشی حکومت ساسانی

(۲) هخامنشیان، جندی‌شاپور، اواخر سقوط هخامنشیان

(۳) ساسانی، ایلام، قرون نخستین اسلامی

(۴) ساسانی، جندی‌شاپور، قرون نخستین اسلامی

۱۲۱- کدام گزینه جاهای خالی عبارت‌های زیر را به‌درستی و به‌ترتیب کامل می‌کند؟

(الف) بزرگ‌ترین شهرهای ایران در گذشته در ... شکل گرفته است.

(ب) همواره ... در تمایل انسان به کار کشاورزی و ساکن شدن به صورت دائم نقش مهمی داشته است.

(پ) بیش‌ترین شهرهای ایران در ارتفاع ... قرار دارند.

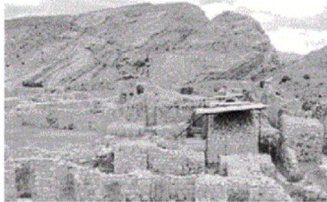
(ت) بیش‌ترین تعداد شهرهای ایران براساس عرض جغرافیایی در نیمه ... کشور پراکنده شده‌اند.

(۱) کنار دریاچه‌های دائمی - موقعیت جغرافیایی - ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری - شرقی

(۲) کنار رودهای پر آب - آب در هر مکان - ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متری - شرقی

(۳) مسیر راه‌های کاروان رو - موقعیت جغرافیایی - ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متری - غربی

(۴) مسیر راه‌های بازرگانی داخلی یا خارجی - آب در هر مکان - ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری - غربی

۱۲۲- تصویر روبه‌رو مربوط به ... است که در زمان ... از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود و ...

(۱) بقایای روستای هیر - سامانیان - در شمال غربی کازرون قرار دارد.

(۲) بقایای شهر بیشاپور - سامانیان - تا قرن هفتم هجری آباد و مسکونی بود.

(۳) بقایای روستای هیر - ساسانیان - تا قرن هشتم هجری آباد و مسکونی بود.

(۴) بقایای شهر بیشاپور - ساسانیان - جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.

۱۲۳- با توجه به اطلاعات داده شده، هر یک از موارد زیر مربوط به کدام‌یک از انواع سکونتگاه‌های ایران می‌باشد؟

(الف) تفاوت بسیار در ارزش‌ها، آداب و رسوم و شیوه زندگی مردم

(ب) محدود بودن حمل و نقل عمومی

(ج) داشتن پیوند خویشاوندی

(د) پایبند بودن به آداب و رسوم خود

(ه) خانه‌ها فشرده و محله‌ها پرتراکم هستند.

(۱) شهر - روستا - عشایر - روستا - شهر

(۲) روستا - شهر - عشایر - روستا - شهر

(۳) شهر - عشایر - روستا - روستا - شهر

(۴) روستا - روستا - روستا - عشایر - شهر

۱۲۴- به‌ترتیب با توجه به شهرهای زیر، عبارات کدام گزینه صحیح است؟

- بوشهر

- همدان

- سلماس

(۱) این شهر یک شهر خطی است که از میدان اصلی آن، راه‌های شهر به صورت شعاعی انشعاب یافته است. - یک شهر شطرنجی است که در امتداد رودخانه دریا و دریاچه شکل گرفته است. - این شهر یک شهر شعاعی است که زمین‌های آن به قطعات مساوی تقسیم شده است.

(۲) این شهر یک شهر شطرنجی است و شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های آن را به قطعات مساوی تقسیم کرده است. - در این نوع شهرها یک مرکز اصلی (میدان) وجود دارد و خیابان از اطراف آن به صورت شعاعی منشعب می‌شوند. - این شهر یک خطی است و در امتداد ریل و جاده تشکیل شده است.

(۳) در این شهر یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی وجود دارد. - این شهر، یک شهر شعاعی است و در امتداد رود، دریا و دریاچه ساخته است. - این شهر دارای یک میدان اصلی است که خیابان‌ها از اطراف آن منشعب می‌شوند.

(۴) این شهر حول محورهای ارتباطی یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل گرفته است. - این شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) بوده و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شود. - زمین‌های این شهر به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم شده است.

۱۲۵- به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) نتایج رشد سریع جمعیت کدام‌اند؟

ب) کدام مورد از جمله کلان شهرهای ایران در سال ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۵ نمی‌باشد؟

ج) کدام گزینه در ارتباط با تأثیرات متقابل سکونتگاه‌ها و وضع جغرافیایی صحیح می‌باشد؟

۱) الف) افزوده شدن بر تعداد جمعیت شهرها - افزایش تعداد نقاط شهری، ب) قم، ج) وضع جغرافیایی هر منطقه تحت تأثیر سکونتگاه‌ها تشکیل می‌شود.

۲) الف) کاهش تولید مواد غذایی - کمبود منابع تأمین انرژی، ب) اهواز، ج) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن تعیین می‌شود.

۳) الف) افزوده شدن بر تعداد جمعیت شهرها - افزایش تعداد نقاط شهری، ب) اراک، ج) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن تعیین می‌شود.

۴) الف) کاهش تولید مواد غذایی - کمبود منابع تأمین انرژی، ب) تهران، ج) وضع جغرافیایی هر منطقه تحت تأثیر سکونتگاه‌ها شکل می‌گیرد.

۱۲۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح سؤال‌های زیر می‌باشد؟

الف) کدام مورد از مزایای کشت گلخانه‌ای محسوب می‌شود؟

ب) امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی بر چه روشی تغییر یابد؟

۱) الف) کاهش مصرف آب - انجام کشت در سطح بسیار وسیع، ب) تغییر توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط

۲) الف) تولید در طول سال و همه‌جا - کنترل بهتر وضعیت کشت، ب) تغییر توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط

۳) الف) کنترل بهتر وضعیت کشت - کاهش مصرف آب، ب) تغییر توسعه کشاورزی از توسعه باغداری به کشاورزی زراعی با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط

۴) الف) کاهش مصرف آب - کنترل بهتر وضعیت کشت، ب) تغییر توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با رجوع به روش‌های سنتی آبیاری و احیای قنوات

۱۲۷- کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

۲) گستردگی کشور در عرض جغرافیایی، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، وضعیت مناسبی را برای پرورش انواع دام فراهم کرده است.

۳) با توجه به استعدادهای متفاوت نواحی مختلف کشور در زمینه تولیدات باغی، هر استانی میوه‌های ویژه خود را تولید می‌کند.

۴) فعالیت زراعی در کشورمان بسیار متنوع نیست و علت آن نیز محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و

هوایی می‌باشد.

۱۲۸- کدام گزینه تکمیل کننده عبارات زیر است؟

الف) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس ... مناسب آن شکل می‌گیرد.

ب) ایران به دلیل ... از نظر تجارت قدمت دارد.

ج) ... در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران به‌طور کامل توجه نشده است.

د) استان ... از استان‌هایی است که بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارد.

۱) سیستم حمل و نقل و ارتباطات - موقعیت استراتژیکی ویژه و راه ادویه - عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی - یزد

۲) صنایع پتروشیمی - حمل و نقل مناسب و جاده ابریشم - عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی - اصفهان

۳) صنایع خودرو سازی - انتقال ارزان کالا و راه ادویه - عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی - اراک

۴) سیستم حمل و نقل و ارتباطات - عبور جاده ابریشم و راه ادویه - گستردگی کشور در عرض جغرافیایی - کرمان

۱۲۹- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با موارد زیر می باشد؟

«از صناعی که در سند چشم انداز به آن توجه خاص شده است - از مناطق کشور که از لحاظ منابع معدنی غنی اما از لحاظ توسعه، ضعیف می باشد»

- (۱) خودرو سازی - شرقی و مرکزی
(۲) پتروشیمی - شرقی و غربی
(۳) آلومینیوم - شرقی و جنوبی
(۴) فلزات اساسی - مرکزی و جنوبی

۱۳۰- سازمان WTO ایران را از نظر جاذبه های طبیعی، در رتبه ... و از نظر جاذبه های تاریخی و فرهنگی در رتبه ... جهانی قرار داده است و گردشگری زمین گردی تحت تأثیر عواملی چون ... به وقوع می پیوندد.

- (۱) نهم - ششم - تنوع قومی و فرهنگی و وجود مراکز گوناگون فرهنگی
(۲) ششم - نهم - موقعیت ریاضی کشور و گستردگی آن در عرض جغرافیایی
(۳) دهم - پنجم - زیست بوم های گوناگون گیاهی و جانوری
(۴) پنجم - دهم - کوه های بلند، دشت های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان های شگفت انگیز

۱۳۱- موارد کدام گزینه به طور صحیح بیان نشده اند؟

(الف) اگر جهان اجتماعی در اولین تعامل خود با جهان های دیگر بر عقاید و ارزش های خود پافشاری نکند، دچار تحولات هویتی می شود.

(ب) فرهنگ ایران در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش های توحیدی آن را پذیرفت و به آن ملحق شد.
(پ) جهان اجتماعی در هنگام تعامل با جهان اجتماعی دیگر، با حفظ عقاید و ارزش های خود، در محدوده هنجارها، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر می گیرد و لزوماً تغییراتی را در آنها پدید می آورد تا بتواند زمینه گسترش خود را فراهم آورد.

(ت) روابط جهان های اجتماعی با یکدیگر می تواند در سطح عقاید، آرمان ها و ارزش های اجتماعی باشد.

(ث) جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان، تنها عناصر عقلی آن را اخذ کرد و به تناسب جهان شناسی توحیدی خود در دانش آن فرهنگ دخل و تصرف کرد.

- (۱) الف، ب، ت (۲) ب، پ، ث (۳) الف، پ (۴) ث، ت

۱۳۲- کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی در عبارات زیر است؟

(الف) بسیاری از جوامع غیر غربی، در رویارویی با ... به دلیل این که ... به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. که این خودباختگی را ... می نامند.

(ب) جوامع خودباخته ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می برند به ... دچار می شوند.

- (۱) الف) جهان غرب - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی غرب گشتند - غرب زدگی، (ب) از خودبیگانگی تاریخی
(۲) الف) فرهنگ خود - ارزش ها، آرمان ها و هنجارهای خود را به فراموشی می سپردند - خودباختگی مطلق، (ب) از خودبیگانگی فطری
(۳) الف) جهان غرب - مرعوب قدرت اقتصادی و فرهنگی غرب گشتند - غرب زدگی، (ب) از خودبیگانگی فطری
(۴) الف) فرهنگ خود - ارزش ها، آرمان ها و هنجارهای خود را به فراموشی می سپردند - خودباختگی مطلق، (ب) از خودبیگانگی تاریخی

۱۳۳- چند مورد از عبارت زیر نادرست است؟

الف) جهان اجتماعی هنگامی به داد و ستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به‌طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.

ب) جهان اسلام طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ غرب و پذیرش برخی لایه‌های آن بدون این‌که به فرهنگ غرب بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

ج) جهان اجتماعی خودباخته، به روشی تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.

د) جهان اجتماعی مشترکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۴- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) ایرانیان پس از آشنایی اسلام، عناصر مشترکانه هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند.

ب) زبان فارسی دری، به دلیل گسترش قلمرو ایران، از محدوده زبان مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام شناخته شد.

ج) هویت فرهنگی افراد در یک جامعه، بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان آن جامعه شکل می‌گیرد.

د) واکنش جهان اسلام در برابر مهاجمان در حمله مغول و جنگ‌های صلیبی به ترتیب، دفع و جذب آنان بود.

(۱) ص - غ - غ - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۱۳۵- «رواج هویت القایی مستشرقان در جوامع اسلامی» و «خودباختگی فرهنگی بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان» به ترتیب نتیجه کدام عوامل است؟

(۱) خودباختگی فرهنگی جوامع اسلامی - محدود شدن هویت جوامع اسلامی به ابعاد تاریخی و جغرافیایی

(۲) خودباختگی فرهنگی جوامع اسلامی - قدرت سیاسی و نظامی غرب

(۳) رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب - قدرت سیاسی و نظامی غرب

(۴) رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب - محدود شدن هویت جوامع اسلامی به ابعاد تاریخی و جغرافیایی

۱۳۶- نظریه پردازان غربی طی قرن بیستم سرنوشت مشترک و حتمی بشریت را چه می‌دانستند؟

(۱) سکولاریسم و دنیوی شدن (۲) بازگشت به هویت اساطیری

(۳) غرب زده شدن (۴) سکولاریسم و اساطیری شدن

۱۳۷- عامل هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است و یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب چه می‌باشد؟

الف) تأمل و بازبینی نظریات پیشین توسط نظریه پردازان غربی

ب) درآمدن جامعه ایران به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی

ج) ظاهر شدن اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

(۱) بازگشت ایران به اسلام، حیات معنوی اسلام، الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی - استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت

(۲) حیات معنوی اسلام، بازگشت جامعه ایرانی به هویت اسلامی خود، الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی - تحولات هویتی

(۳) حیات معنوی اسلام، بازگشت خویش‌نهاد الهی و توحیدی ایران به اسلام، هویت مستقل و فعال و اثرگذار جامعه اسلامی - استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت

(۴) بازگشت ایران به اسلام، حیات معنوی اسلام، هویت مستقل و فعال و اثرگذار جامعه اسلامی - تحولات هویتی

۱۳۸- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) چرا در معرفی جوامع به ویژگی‌های جمعیتی مانند جوان و پیر بودن اشاره می‌کنند؟

ب) عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه چه می‌باشند؟

ج) در چه صورت فرهنگ، بسط بیشتری می‌یابد؟

۱) زیرا اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است - امنیت و قدرت - در صورتی که حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند.

۲) زیرا اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است - جمعیت و اقتصاد - در صورتی که شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی‌آید.

۳) زیرا جمعیت هر جامعه، بخشی از هویت آن محسوب می‌شود - جمعیت و اقتصاد - در صورتی که حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند.

۴) زیرا جمعیت هر جامعه، بخشی از هویت آن محسوب می‌شود - امنیت و قدرت - در صورتی که شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی‌آید.

۱۳۹- انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی علیه ایران به ترتیب با چه هدف و با چه رویکردی اجرا شده است؟

۱) کاهش درآمدهای نفتی - هجوم اقتصادی ۲) محدود کردن درآمدهای نفتی - هویت‌زدایی

۳) تخریب بنیان‌های تولید ملی - شکل‌گیری اقتصاد تک‌محصولی ۴) ممانعت از انتقال درآمدهای نفتی به کشور - ایجاد فشار بر جامعه

۱۴۰- برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، ... را پاشنه آشیل ایران اسلامی می‌دانند؛ از این‌رو جنگ ...

۱) سیاست - نظامی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

۲) فرهنگ - نرم را علیه کشور ما به راه انداختند.

۳) اقتصاد - نظامی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداختند.

۴) اقتصاد - اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداختند.

۱۴۱- به ترتیب در کدام گزینه قضیه شرطی متصلی آورده شده که ترتیب اجزای آن به صورت تالی -

مقدم و مقدم - تالی است؟

۱) گر تن بدهی دل ندهی کار خراب است - توانا بود هر که دانا بود

۲) گر بروی عدم شود - در صورتی که پست را بپذیرید مسئولیت تمام خطاها با شما خواهد بود

۳) فلزات را حرارت که بدهیم منبسط می‌شوند - اگر عشق باشد زمان حرف احمقانه‌ای است

۴) تیم ملی موفق می‌شد، اگر طارمی هم بازی می‌کرد - گویند اگر می‌بخوری عرش بلرزد

۱۴۲- به ترتیب هر یک از قضایای «او متولد آبان است یا آذر - پاداش انسان یا در آخرت داده می‌شود یا در دنیا - او یا در اصفهان به دنیا آمده

یا در تهران» جزء کدام یک از اقسام قضیه شرطی منفصل هستند؟

۱) منفصل مانعة الجمع - منفصل حقیقی - منفصل مانعة الرفع ۲) منفصل حقیقی - منفصل حقیقی - منفصل مانعة الرفع

۳) منفصل مانعة الجمع - منفصل مانعة الرفع - منفصل حقیقی ۴) منفصل مانعة الجمع - منفصل مانعة الرفع - منفصل مانعة الجمع

۱۴۳- به ترتیب بار ارزشی کلمات مشخص شده در عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- در هنگام محاصره کعبه با به درک واصل شدن یزید محاصره شهر مکه پایان یافت.

- امام خمینی بنیان‌گذار جمهوری اسلامی در تاریخ ۱۳ خرداد ۱۳۶۸ به ملکوت اعلی پیوست.

- پدر یکی از بستگانم دیروز فوت شد.

۱) منفی - خنثی - خنثی ۲) منفی - مثبت - منفی ۳) منفی - خنثی - منفی ۴) منفی - مثبت - خنثی

۱۴۴- کدام گزینه در رابطه با تفکر نقادانه صحیح نیست؟

- (۱) مهارت تفکر درباره نحوه صحیح تفکر را تفکر سنجشگرانه می‌نامیم.
- (۲) پرورش مهارت‌های تفکر درست همچون اکثر فعالیت‌های انسان نیازمند دستورالعمل‌های نظری است.
- (۳) تفاوت مهم متفکر نقاد و غیر نقاد جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به این فرایند است.
- (۴) متفکر منتقد باید هنگام تصمیم‌گیری در مورد یک مطلب آن را از وجوه مختلفی بررسی کند.

۱۴۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- ارزیابی پیام اصلی متن، مهم است؛ زیرا گاهی افراد فقط در پی غلبه هستند.
- با قضیه منفصل حقیقی می‌توان چهار قیاس استثنایی تشکیل داد که همگی معتبر هستند.
- در قضایای شرطی متصل، همواره به بخش شرط «مقدم» گفته می‌شود.
- اهداف ما در استفاده از استدلال منحصرأ محدود به ۳ هدف می‌شود.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۱۴۶- به ترتیب نوع مغالطه‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- مسلماً اگر شما آدم عاقلی باشید با شرکت در این جلسه حتماً ارزش‌های اولیه خدا نا باوری را خواهید پذیرفت و آتئیست می‌شوید.
- تنها یک احمق می‌تواند نظریه گرد بودن زمین را بپذیرد.
- فردی در خیابان با در دست گرفتن نوزادی به گدایی کردن می‌پردازد.

- (۱) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری - توسل به احساسات
- (۲) بزرگ‌نمایی - تله‌گذاری - توسل به احساسات
- (۳) تله‌گذاری - مسموم کردن چاه - توسل به احساسات
- (۴) تله‌گذاری - تله‌گذاری - مسموم کرده چاه

۱۴۷- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- (الف) در علومى مانند فلسفه، ریاضیات و فن بیان از برهان استفاده می‌شود.
- (ب) در جریان مناظره تلویزیونی و سخنرانی‌ها در پی اقناع طرف مقابل هستیم.
- (ج) در خطابه به‌گونه‌ای مقدمات را مطرح می‌کنیم که طرف مقابل نتواند نتیجه مورد نظر ما را زودتر حدس بزند؛ و ناگهان با طرح نتیجه مورد نظرمان وی را غافل گیر می‌کنیم.

(د) تأثیر کلامی قوی‌تر و زبانی اثرگذارتر در اقناع دیگران دنبال می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - غ - غ (۳) غ - غ - غ - ص (۴) ص - غ - غ - غ

۱۴۸- به ترتیب نوع قیاس و توضیحات مربوط به آن در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

«قضیه یا شرطی است یا حمله اگر شرطی باشد حمله نیست و اگر حمله باشد شرطی نیست»

- (۱) قیاس استثنایی اتصالی - تنها دو حالت آن یعنی وضع مقدم و یا رفع تالی معتبر است.
- (۲) قیاس استثنایی انفصالی - نفی یک طرف قضیه اثبات طرف دیگر را منجر می‌شود.
- (۳) قیاس اقترانی - سه شرط برای اعتبار آن نیاز است.
- (۴) قیاس استثنایی - همواره عین نتیجه در یکی از مقدمات آمده

۱۴۹- کدام یک از قیاس‌های استثنایی اتصالی زیر، معتبر می‌باشد؟

(۱) اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی، موفق شده‌ای پس حتماً درس خوانده‌ای.

(۲) اگر تلاش کنی نتیجه می‌گیری، تلاش نکردی پس نتیجه نمی‌گیری

(۳) اگر لباس گرم بپوشی، سرما نمی‌خوری، لباس گرم پوشیدی پس سرما نمی‌خوری

(۴) اگر از کولر استفاده کرده باشی اتاقت سرد شده، اتاقت سرد شده پس از کولر استفاده کرده‌ای

۱۵۰- به ترتیب در چه صورت استفاده از عوامل روانی مغالطه محسوب نمی‌شود و چرا لازم است به تأثیر عوامل روانی بر ذهن انسان توجه

کنیم؟

(۱) در صورتی که نخست دلایل منطقی سخن را بیان کنیم - انسان‌ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی قرار می‌گیرند تا تحت تأثیر استدلال.

(۲) در صورتی که فقط به منظور اقناع مخاطب از آن استفاده کنیم - در طول زندگی جملات مختلف در زرق و برق‌های احساسی پیچیده و سپس به ما عرضه می‌شود.

(۳) در صورتی که نخست دلایل منطقی سخن را بیان کنیم - نسبت گوینده با ما در پذیرش یک نظر مؤثر است.

(۴) در صورتی که پس از استفاده از عوامل روانی دلایل، منطقی سخن خود را ارائه کنیم. - انسان‌ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی قرار می‌گیرند تا تحت تأثیر استدلال.

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۸ گروه دهم علوم انسانی دفترچه

1	☐	☐	☒	☐	51	☐	☒	☐	☐	101	☐	☒	☐	☐
2	☐	☐	☒	☐	52	☒	☐	☐	☐	102	☐	☐	☒	☐
3	☐	☐	☒	☐	53	☒	☐	☐	☐	103	☐	☐	☒	☐
4	☐	☐	☐	☒	54	☐	☒	☐	☐	104	☐	☒	☐	☐
5	☐	☐	☐	☒	55	☐	☐	☒	☐	105	☐	☐	☒	☐
6	☐	☐	☒	☐	56	☐	☐	☒	☐	106	☐	☐	☒	☐
7	☒	☐	☐	☐	57	☐	☐	☐	☒	107	☒	☐	☐	☐
8	☐	☐	☒	☐	58	☒	☐	☐	☐	108	☐	☒	☐	☐
9	☒	☐	☐	☐	59	☐	☒	☐	☐	109	☐	☒	☐	☐
10	☒	☐	☐	☐	60	☒	☐	☐	☐	110	☐	☐	☒	☐
11	☒	☐	☐	☐	61	☐	☐	☒	☐	111	☐	☒	☐	☐
12	☒	☐	☐	☐	62	☐	☒	☐	☐	112	☒	☐	☐	☐
13	☐	☒	☐	☐	63	☒	☐	☐	☐	113	☒	☐	☐	☐
14	☐	☒	☐	☐	64	☒	☐	☐	☐	114	☐	☒	☐	☐
15	☐	☐	☐	☒	65	☐	☒	☐	☐	115	☐	☐	☒	☐
16	☒	☐	☐	☐	66	☐	☐	☒	☐	116	☐	☒	☐	☐
17	☒	☐	☐	☐	67	☐	☐	☒	☐	117	☐	☒	☐	☐
18	☐	☐	☐	☒	68	☒	☐	☐	☐	118	☐	☒	☐	☐
19	☐	☐	☒	☐	69	☐	☒	☐	☐	119	☐	☒	☐	☐
20	☐	☒	☐	☐	70	☐	☐	☒	☐	120	☐	☐	☒	☐
21	☐	☐	☐	☒	71	☐	☐	☐	☒	121	☐	☐	☒	☐
22	☐	☐	☐	☒	72	☐	☐	☒	☐	122	☐	☐	☒	☐
23	☐	☐	☒	☐	73	☐	☐	☒	☐	123	☒	☐	☐	☐
24	☐	☒	☐	☐	74	☐	☒	☐	☐	124	☐	☐	☒	☐
25	☐	☐	☒	☐	75	☐	☐	☒	☐	125	☐	☐	☒	☐
26	☒	☐	☐	☐	76	☐	☒	☐	☐	126	☐	☒	☐	☐
27	☐	☐	☐	☒	77	☐	☒	☐	☐	127	☐	☐	☒	☐
28	☐	☒	☐	☐	78	☐	☐	☒	☐	128	☒	☐	☐	☐
29	☐	☒	☐	☐	79	☐	☒	☐	☐	129	☒	☐	☐	☐
30	☐	☐	☒	☐	80	☐	☐	☒	☐	130	☐	☐	☒	☐
31	☐	☐	☐	☒	81	☒	☐	☐	☐	131	☐	☐	☒	☐
32	☐	☒	☐	☐	82	☐	☐	☒	☐	132	☒	☐	☐	☐
33	☐	☐	☒	☐	83	☐	☒	☐	☐	133	☒	☐	☐	☐
34	☐	☒	☐	☐	84	☐	☒	☐	☐	134	☐	☐	☒	☐
35	☐	☒	☐	☐	85	☐	☒	☐	☐	135	☐	☒	☐	☐
36	☒	☐	☐	☐	86	☐	☐	☐	☒	136	☒	☐	☐	☐
37	☐	☐	☐	☒	87	☐	☒	☐	☐	137	☐	☒	☐	☐
38	☒	☐	☐	☐	88	☐	☐	☒	☐	138	☐	☐	☒	☐
39	☐	☐	☒	☐	89	☒	☐	☐	☐	139	☐	☐	☒	☐
40	☐	☐	☐	☒	90	☐	☐	☒	☐	140	☐	☐	☒	☐
41	☐	☐	☒	☐	91	☐	☒	☐	☐	141	☐	☐	☒	☐
42	☐	☐	☐	☒	92	☒	☐	☐	☐	142	☐	☐	☒	☐

43 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐

44 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐

45 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐

46 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

47 ☐ ☒ ☒ ☐ ☐

48 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

49 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐

50 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

93 ☐ ☒ ☒ ☐ ☐

94 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

95 ☐ ☐ ☐ ☒ ☒

96 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

97 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

98 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐

99 ☐ ☐ ☐ ☒ ☒

100 ☒ ☒ ☐ ☐ ☐

143 ☐ ☐ ☐ ☒ ☒

144 ☐ ☒ ☒ ☐ ☐

145 ☐ ☐ ☐ ☒ ☒

146 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

147 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

148 ☐ ☒ ☒ ☐ ☐

149 ☐ ☐ ☒ ☒ ☐

150 ☒ ☒ ☐ ☐ ☐

طراحان:

نام درس	نام طراحان
فارسی و نگارش (۱)	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، آکیتا محمدزاده، سیدمحمدعلی مرتضوی
عربی زبان قرآن (۱)	مریم آقایی، علی اکبر ایمان پور، ابوالفضل تاجیک، سعید جعفری، احمد رنجبر، جواد کرمی، رضا معصومی
دین و زندگی (۱)	محمد آقاصالح، حمید حسین پور، محمد رضایی بقا، محمدعلی عبادتی، محمد مقدم، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی (۱)	فریبا توکلی، میرحسین زاهدی، سپیده عرب
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی، امیر زراندوز، حمید زرین کفش، اسماعیل زارع، مهدی ملارمضانی، میلاد منصوری، امیر محمودیان
اقتصاد	معصومه حسینی صفا، علیرضا رضایی، مائده سادات شاهمرادی، مهدی کاردان، شاهد «گواه»
علوم و فنون ادبی (۱)	محسن اصغری، سعید جعفری، شبنم رضانی، مهناز شریفی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی
تاریخ (۱) ایران و جهان پستان	معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهمرادی، هژبر رحیمی، شاهد «گواه»
جغرافیای ایران	معصومه حسینی صفا، هژبر رحیمی، محمدابراهیم علی نژاد، مهدی کاردان، الهام میرزائی
جامعه شناسی (۱)	معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، علیرضا رضایی، مائده سادات شاهمرادی، محمدابراهیم مازنی
منطق	معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائده سادات شاهمرادی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو
فارسی و نگارش (۱)	حمید اصفهانی	حمید اصفهانی	سپهر حسن خان پور	—
عربی زبان قرآن (۱)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی - حسام حاج مؤمن	—
دین و زندگی (۱)	محمد آقاصالح	محمد آقاصالح	سکینه گلشنی	کیما طهماسبی
زبان انگلیسی (۱)	سپیده عرب	سپیده عرب	فریبا توکلی	—
ریاضی و آمار (۱)	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	محمد بحیرایی - سهیل حسن خان پور	—
اقتصاد	علیرضا رضایی	علیرضا رضایی	سارا شریفی	—
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، حسن وسکری	—
تاریخ (۱) ایران و جهان پستان	مائده سادات شاهمرادی	مائده سادات شاهمرادی	حبیبه محبی	معصومه حسینی صفا
جغرافیای ایران	معصومه حسینی صفا	معصومه حسینی صفا	هژبر رحیمی	مائده سادات شاهمرادی
جامعه شناسی (۱)	—	—	—	—
منطق	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	فرحناز خان محمدی	—

گروه فنی و تولید:

مدیر گروه: لیلا فیروزی (اختصاصی)

سیدمحمدعلی مرتضوی (عمومی)

مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

معصومه شاعری (عمومی)

حروف نگاری و صفحه آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه: مستندسازی: فریبا رثوفی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

پاسخ نامه

دوره می متوسطی دوم

(پایه دهم انسانی)

۱۳ اردیبهشت ماه ۹۸

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۱)	۴
۲	عربی زبان قرآن (۱)	۵
۳	دین و زندگی (۱)	۶
۴	دین و زندگی (۱) (شاهد و گواه)	۷
۵	زبان انگلیسی (۱)	۸
۶	ریاضی و آمار (۱)	۹
۷	اقتصاد	۱۲
۸	اقتصاد (شاهد و گواه)	۱۳
۹	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۴
۱۰	تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	۱۵
۱۱	تاریخ (۱) ایران و جهان باستان (شاهد و گواه)	۱۶
۱۲	جغرافیای ایران	۱۷
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۸
۱۴	منطق	۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۱)

۱-

(سیرمفّرعلی مرتضوی)

گوینده‌ی بیت صورت سؤال از بدافعالی خود صحبت می‌کند و این که سر ادبار بر سر زانوی خود نهاده است.

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۲-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

ارتجالاً: بی‌درنگ / اوان: هنگام

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۳-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

واژه‌ی «اشباه» با همین املا به معنای «همانندان» است.

(املا، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۴-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

عبارت «خسروانی خورش» در بیت به معنی «خورش خسروانی»، ترکیب وصفی مقلوب است. این عبارت در جمله‌ی «به جز خسروانی خورش، طعمه مخور»، پس از حرف اضافه آمده است و متمم است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۲۴ کتاب فارسی)

۵-

(آلیتا ممّدرزاده)

فعل‌هایی که می‌توان در ابیات دید:

«بنشسته بد» - «می‌نمود» - «باشد» - «به گفت اندر آید» - «می‌گذشت» - «اندر

گفت آمد» - «زد» - «آمیختی» - «ریختی»

گروه‌هایی که وابسته‌ی پیشین دارند: «سه روز» - «سه شب» - «آن مرغ» - «هر گون»

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶ کتاب فارسی)

۶-

(آلیتا ممّدرزاده)

از سوی خانه بیامد خواهش: خواهی طوطی از سوی خانه بیامد.

بر سرش زد: بر سر طوطی زد.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۱۵ کتاب فارسی)

۷-

(آلیتا ممّدرزاده)

بررسی ابیات:

الف) چنانسی بارز نیست.

ب) زود - دود

ج) بارور - باربر

د) آزادی (ستایش) - آزاد

هـ) کمان - کمین / کمین - غمین - همین

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸ کتاب فارسی)

۸-

(همید اصفهانی)

عبارت «لکم دینکم و لی دین» عبارت‌ی قرآنی است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹ کتاب فارسی)

۹-

(همید اصفهانی)

مفهوم مشترک، ناتوانی انسان در تغییر قضا و قدر است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۲۷ کتاب فارسی)

۱۰-

(همید اصفهانی)

مفهوم بیت گزینه‌ی «۱» نیز مثل ابیات صورت سؤال، تأثیر همنشین است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۲۹ کتاب فارسی)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱-

(پرواز کرمی، ترجمه، ترکیبی)

«نری»: می‌بینیم / «حیاء»: زندگی / «المعالی»: بزرگی ها / «تُکْتَسِبُ»: به دست آورده می‌شود / «الکذ»: تلاش

۱۲-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه‌ی درست گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: یک پنجم ساکنان جهان از مسلمانان هستند.

گزینه‌ی «۳»: این داروها را داروخانه‌دار برای سرردم به من داد.

گزینه‌ی «۴»: «تُطِيخُ» فعل مجهول و به معنای «پخته می‌شود» است.

۱۳-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه‌ی درست عبارت: «در خیابان نهم مردم اطراف زن آسیب‌دیده جمع شدند تا به او یاری برسانند».

۱۴- گزینه‌ی «۲»

(احمد رنپور، مفهوم، ترکیبی)

سه آیه‌ی شریفه‌ی دیگر درباره‌ی علم خداوند است، ولی این آیه (گزینه‌ی «۲») درباره‌ی علم انسان‌هاست.

ترجمه‌ی آیه‌ها:

۱) و خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.

۲) آیا کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند، مساوی‌اند؟

۳) و خداوند آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است، می‌داند.

۴) آیا خداوند نسبت به شاکرین داناتر نیست؟

۱۵-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۷۳ و ۷۹)

«نفت مایع سفیدی است که چیزهای زیادی از آن ساخته می‌شود.» نادرست است. (أسود درست است.)

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: از نفت پلاستیک و حشره‌کش‌ها و کود شیمیایی ساخته می‌شود.

گزینه‌ی «۲»: نفت از چاه‌ها یا بندرها به پالایشگاه‌ها از طریق لوله‌ها منتقل می‌شود.

گزینه‌ی «۳»: نفت‌کش‌ها فرآورده‌های نفت را از پالایشگاه‌ها به ایستگاه‌های سوخت در کشور منتقل می‌کنند.

۱۶-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت، صفحه‌های ۷۲، ۷۳، ۸۳ و ۸۵)

«فَجَاءَ» و «بَعَثَ» (ناگهان) با هم مترادفند و در این عبارت تضاد وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «تَبَيَّنَ»: گریه می‌کنند ≠ «تَضَحَّكُ»: می‌خندند

گزینه‌ی «۳»: «الِإِتَّاجُ»: تولید ≠ «الِاسْتِهْلَاكُ»: مصرف

گزینه‌ی «۴»: «الْحَرْبُ»: جنگ ≠ «السَّلَامُ»: صلح

۱۷-

(رضا معصومی، مفهوم، ترکیبی)

ترجمه‌ی عبارت گزینه‌ی «۱»: «کشور ایران، قسمتی از گاز را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند» این عبارت صحیح و منطبق بر واقعیت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «چای، نان و خورش از غذاهای صبحانه هستند» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «قرآن کریم در ماه مبارک شعبان نازل شده است» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «مسافرت از تهران تا نجف با هواپیما، ساعت‌های بسیاری طول می‌کشد» نادرست است.

۱۸-

(ابوالفضل تافیک، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶)

«له»: خبر مقدّم / «خَطَّةٌ»: مبتدای مؤخّر (در این عبارت فعل مجهول و نائب فاعلی وجود ندارد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»، «مَنْ»، در گزینه‌ی «۲»، «الصِّيَامُ» و در گزینه‌ی «۳»، «صَوْتُ» نائب فاعل هستند.

۱۹-

(سعید پعفری، قواعد، ترکیبی)

ماهی کوسه دشمنی طبیعی برای انسان پنداشته می‌شود؛ ولی او در حقیقت امر هرگز به انسان حمله نمی‌کند مگر به سبب اشتباه.
(سمک: نائب فاعل / الأمر: مضاف الیه / الإنسان: مفعول)

۲۰-

(سعید پعفری، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶)

آیا ما از نفت، پلاستیک و حشره‌کش‌ها را می‌سازیم یا نه؟ / «تَصْنَعُ»: فعل معلوم

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در اینترنت خواندیم که مردی به اعماق دریا کشیده شد و غرق گردید. / سَجَبٌ: فعل مجهول

گزینه‌ی «۳»: نمی‌دانم چرا مطالبی را که در کلاس تدریس می‌شود، نمی‌فهمم؟ / تَدْرُسُ: فعل مجهول

گزینه‌ی «۴»: بخشی از فرش ایرانی به کشورهای صنعتی صادر می‌شود. / يُصَدَّرُ: فعل مجهول

دین و زندگی (۱)

-۲۱

(مفهم آقامصالح، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۸ تا ۱۲۰)

محبت به خداوند (تُحِبُّونَ اللَّهَ: خدا را دوست می‌دارید) تنبیل را چالاک و زرنک و بخیل را بخشنده می‌کند.

بین محبت به خدا و آثار محبت به خدا، رابطه‌ای دوسویه است؛ یعنی همان‌طور که محبت به خدا موجب بروز این آثار می‌شود؛ تداوم و استمرار در پیروی از دستورات خداوند و عشق ورزیدن به دوستان و برائت از دشمنانش، موجب تقویت محبت انسان به خدا نیز می‌شود.

-۲۲

(مفهم رضایی‌بقا، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۲۱)

اگر کسی بخواهد دلش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند (تبری = برائت)، هم‌چنین اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. (توَلَّی)

-۲۳

(همیر حسین پور، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۸)

بنابر آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ: و بعضی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند آنان را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.» نقطه مقابل کسانی که همتایانی را به اندازه خداوند دوست می‌دارند مؤمنانی هستند که شدت محبتشان برای خداست و کلام امام صادق (ع) که فرمودند: «قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید» مؤید این مطلب است.

-۲۴

(مفهم رضایی‌بقا، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۲۹)

دو فایده نماز عبارت‌اند از: ۱- یاد خدا ۲- دوری از گناه
مهم‌ترین فایده روزه نیز عبارت است از: «تقوا» که با فایده دوم نماز مرتبط است. در تمثیل امام علی (ع) در مورد افراد باتقوا و بی تقوا به سوارکار، تفاوت اصلی میان این دو سوارکار که یکی به هلاکت می‌رسد و دیگری به رستگاری، در سرکشی و لجام گسیختگی اسب یکی از آنها و رهوار و مطیع بودن اسب دیگری است.

-۲۵

(سید احسان هنری، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۷)

اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند؛ مثلاً دروغی را به خدا نسبت دهد کفاره جمع بر او واجب می‌شود یعنی باید هم برای هر روز، دو ماه روز بگیرد (که یک ماه آن پشت سرهم باشد) و هم به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مد). البته اگر هر دو برایش ممکن نباشد، می‌تواند هر کدام را که ممکن است، انجام دهد.

-۲۶

(مفهم آقامصالح، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۲۸ و ۱۳۱)

انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد.

اگر نماز را کوچک بشماریم و نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات به تدریج دور خواهیم شد.

-۲۷

(مفهم علی عبارتی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۲)

موارد نجاسات: ۱- سگ و خوک، زنده و مرده آنها نجس است ۲- مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد نجس است.

بیان نکات مهم درسی:

- ۱- شروط نجس بودن ادرار و مدفوع: ۱- حرام گوشت بودن ۲- خون جهنده داشتن
- ۲- شرط نجس بودن خون و مردار: خون جهنده داشتن
- ۳- شراب و هر مایع (نه جامد) مستی آور، نجس است.

-۲۸

(مفهم مقرر، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۳)

اندک افرادی وجود دارند که به نیاز طبیعی مقبولیت، پاسخ‌های درستی نمی‌دهند و با اعمال ناشایست می‌خواهند وجود خود را برای دیگران اثبات کنند. این اعمال ناشایست نشانه ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست است. نیاز به مقبولیت در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و باعث می‌شود توانایی و استعداد فرد شکوفا شود.

-۲۹

(مفهم آقامصالح، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۶)

احساسان لطیف زن که بیانگر زیبایی‌های درونی وی است، با زیبایی ظاهر او عجین شده است؛ برای حفظ همین نعمت است که خداوند احکام ویژه‌ای برای زن قرار داده است، تا گوهر زیبای وجودش از نگاه نا اهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود.
عرضه ناهنجاری زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده، عفت و حیا را از بین می‌برد و این گوهر مقدس را از او می‌گیرد.

-۳۰

(سید احسان هنری، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۵)

برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروی می‌شوند به گونه‌ای که در آراسته کردن خود زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را تبرج می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد. انسان عقیف خود را کنترل می‌کند و آراستگی خود را در حد متعادل نگه می‌دارد و به تبرج دچار نمی‌شود.

دین و زندگی (۱) (شاهد گواه)

-۳۱

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۲۱ کتاب درسی)

لبریز نمودن عالم از عشق به ذات حق (توئی) و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا (تبری) مبین بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان از راه‌های افزایش محبت است.

-۳۲

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۶ و ۱۱۷ کتاب درسی)

امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: «بارالها! خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد، لحظه‌ای از تو روی گردان نشود.»

امام علی (ع) می‌فرماید: «ارزش هر انسانی به اندازه‌ی چیزی است که دوست می‌دارد.»

-۳۳

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۹ کتاب درسی)

پیروی از خداوند: نمی‌شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرمانش سرپیچی کند. این سرپیچی نشانه‌ی عدم صداقت در دوستی است.

-۳۴

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۱ کتاب درسی)

اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگران در نظرمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد.

-۳۵

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی)

امام صادق (ع) فرمود: «فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند - هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند - نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست.» این حدیث شریف در ارتباط با انجام کارهایی است که تأثیر نماز را از بین می‌برند.

-۳۶

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۰ و ۱۳۵ کتاب درسی)

تأثیر نماز به تداوم و به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد.

روزه نمونه‌ی کامل صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است.

-۳۷

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

چنانچه فردی که به سفر می‌رود رفتن او کم‌تر از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه‌ی رفت و برگشت او کم‌تر از ۸ فرسخ باشد، باید روزه بگیرد.

-۳۸

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۴ کتاب درسی)

آراستگی، اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها ندارد بلکه شامل حضور در خانواده و از آن مهم‌تر زمان عبادت نیز می‌شود.

-۳۹

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۵ و ۱۴۶ کتاب درسی)

به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او باوقارتر می‌شود و یکی از جلوه‌های عفاف مربوط به آراستگی و مقبولیت است.

-۴۰

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۳ و ۱۴۴ کتاب درسی)

شیوه‌ی رسول خدا (ص) و سایر پیشوایان ما سبب شد که مسلمانان به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند. امام صادق (ع) در این زمینه می‌فرماید: «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.»

زبان انگلیسی (۱)

-۴۱

(سپیده عرب)

ترجمه جمله: «زمانی که باید صبح زود بیدار شوید، بهتر است که تا دیروقت بیدار نمانید که تلویزیون تماشا کنید.»

تکته مفهم درسی:

“in” حرف اضافه مناسب برای “the morning” است. از فعل وجهی “should” برای ارائه پیشنهاد استفاده می‌کنیم. با توجه به معنی جمله باید شکل منفی فعل وجهی را به کار ببریم.

(گرامر)

-۴۲

(فربیا توکلی)

ترجمه جمله: «مدیر در حال حاضر سرش بسیار شلوغ است. می‌توانید بعداً تماس بگیرید؟»

تکته مفهم درسی:

در جملات سؤالی برای درخواست مؤدبانه می‌توان از “can” استفاده کرد.

(گرامر)

-۴۳

(سپیده عرب)

(۲) خارجی

(۱) خانگی

(۴) مهمان‌نواز

(۳) پرانرژی

(کلوز تست)

-۴۴

(سپیده عرب)

(۲) بالای

(۱) جلوی

(۴) زیر

(۳) بین

(کلوز تست)

-۴۵

(سپیده عرب)

(۲) ابری

(۱) مراقب

(۴) مشهور

(۳) ناآشنا

(کلوز تست)

-۴۶

(سپیده عرب)

برای ارائه پیشنهاد می‌توانیم از فعل وجهی “should” استفاده کنیم.

(کلوز تست)

-۴۷

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «یک میمون با فشار دادن انگشت شست خود به انگشت سبابه‌اش می‌تواند اشیاء کوچک را بردارد.»

(درک مطلب)

-۴۸

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «طبق متن، بسیاری از حیوانات پنجه‌های دست‌مانند ندارند.»

(درک مطلب)

-۴۹

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «شکارچیان برنج را داخل تله نارگیل می‌ریزند، زیرا میمون‌ها در بیرون آوردن برنج از آن مشکل دارند.»

(درک مطلب)

-۵۰

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «موفقیت یا شکست یک تله نارگیل به این بستگی دارد که آیا میمون برنج را رها خواهد کرد (یا خیر).»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

-۵۱

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

طبق رابطه‌ی میانگین داریم:

$$\bar{x} = \frac{2m+5+m+1+3m}{3} = \frac{6m+6}{3} = 2m+2 \rightarrow \bar{x}=14$$

$$2m+2=14 \Rightarrow m=6$$

پس داده‌ها عبارتند از: ۱۷، ۷، ۱۸. برای بدست آوردن واریانس آن‌ها داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(17-14)^2 + (7-14)^2 + (18-14)^2}{3} = \frac{9+49+16}{3} = \frac{74}{3}$$

-۵۲

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

چون واریانس داده‌ها برابر صفر است، پس تمام داده‌ها با یکدیگر برابرند، در نتیجه میانگین داده‌ها برابر با یکی از داده‌های آماری است.

$$a, b, c, d, e, f, 10 \xrightarrow{\sigma^2=0} a=b=c=d=e=f=10$$

میانگین برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{a+b+c+d+e+f}{6} = \frac{6 \times 10}{6} = 10$$

-۵۳

(مهری ملازمانی، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

چون تفاضل داده‌ها از میانگین داده شده است، دیگر نیازی برای به‌دست آوردن میانگین و کم کردن میانگین از داده‌ها نیست و کافی است اعداد داده شده را تک تک به توان ۲ رسانده با هم جمع کنیم و جواب را بر تعداد داده‌ها تقسیم کنیم تا واریانس بدست آید. سپس از جواب جذر می‌گیریم تا انحراف معیار به‌دست آید:

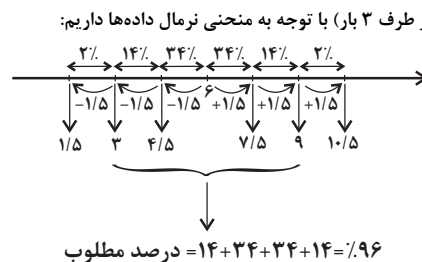
$$\sigma^2 = \frac{(-6)^2 + (-3)^2 + 0^2 + 1^2 + 6^2 + 2^2}{6} = \frac{36+9+0+1+36+4}{6} = \frac{86}{6} = \frac{43}{3}$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{43}{3}} \quad \text{جذر}$$

-۵۴

(محمدرضا بفرایی، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۹)

میانگین را در وسط قرار داده سپس به اندازه‌ی ۱/۵ واحد به چپ و راست حرکت می‌کنیم (از هر طرف ۳ بار) با توجه به منحنی نرمال داده‌ها داریم:

-۵۵

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۱۴)

میانگین ۶ داده آماری برابر ۸ می‌باشد و با اضافه کردن دو داده ۹ و ۷ که میانگین آن‌ها نیز ۸ می‌باشد، میانگین ۸ داده تغییری نمی‌کند. حال برای بدست آوردن واریانس ۸ داده داریم:

$$\sigma_8^2 = \frac{(x_1-8)^2 + (x_2-8)^2 + \dots + (x_6-8)^2 + (7-8)^2 + (9-8)^2}{8} \quad (1)$$

با توجه به اینکه واریانس ۶ داده اولیه برابر ۴ است، لذا داریم:

$$\sigma_6^2 = \frac{(x_1-8)^2 + (x_2-8)^2 + \dots + (x_6-8)^2}{6} = 4$$

$$\Rightarrow (x_1-8)^2 + (x_2-8)^2 + \dots + (x_6-8)^2 = 24 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} \sigma_8^2 = \frac{24 + (-1)^2 + (1)^2}{8} = \frac{24+1+1}{8} = \frac{26}{8} = 3.25$$

-۵۶

(میلادر منصوری، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۱۴)

اگر تعدادی داده آماری را در عدد ثابتی مانند a ضرب کنیم و در نهایت همه آن‌ها را با مقدار ثابتی مانند b جمع کنیم، در این صورت انحراف معیار داده‌های جدید به صورت اولیه $|a| \sigma$ خواهد شد. (به عنوان تمرین بیشتر خودتان اثبات کنید).

$$x_1, x_2, \dots, x_n \Rightarrow ax_1 + b, ax_2 + b, \dots, ax_n + b$$

$$\text{اولیه } |a| \sigma = \text{جدید } \sigma, \quad \text{جدید } \bar{x} = a\bar{x} + b \Rightarrow \text{اولیه } \bar{x}, \text{ اولیه } \sigma$$

حال داده‌های اولیه $6a-2, 6b-2, 6c-2, 6d-2$ می‌باشند که اگر ابتدا همه آن‌ها را با عدد ثابت ۲ جمع کنیم و سپس آن‌ها را در $\frac{1}{18}$ ضرب کنیم داده‌های

$$\frac{a}{3}, \frac{b}{3}, \frac{c}{3}, \frac{d}{3} \text{ حاصل می‌شود.}$$

$$\xrightarrow{\text{جمع کردن داده‌ها با ۲}} 6a-2, 6b-2, 6c-2, 6d-2$$

$$6a-2+2, 6b-2+2, 6c-2+2, 6d-2+2$$

$$\xrightarrow{\text{ضرب داده‌ها در } \frac{1}{18}} \Rightarrow 6a, 6b, 6c, 6d$$

$$(6a) \times \frac{1}{18}, (6b) \times \frac{1}{18}, (6c) \times \frac{1}{18}, (6d) \times \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{3}, \frac{b}{3}, \frac{c}{3}, \frac{d}{3}$$

انحراف معیار داده‌های اولیه ۲۴ = اولیه σ است، لذا انحراف معیار داده‌های جدید

برابر است با:

$$\xrightarrow{\text{واریانس}} \text{جدید } \sigma = \frac{1}{18} \quad \text{اولیه } \sigma = \frac{1}{18} \times 24 = \frac{4}{3}$$

$$\sigma_{\text{جدید}}^2 = \left(\frac{4}{3}\right)^2 = \frac{16}{9}$$

-۵۷

(همبر زرين کفش، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

فراوانی کل کلاس‌ها ۲۰۰ می‌باشد. پس فراوانی هر دسته را به تعداد کل تقسیم و در عدد ۱۰۰ ضرب می‌کنیم تا درصد هر دسته به‌دست آید که با توجه به این فرایند نمودار گزینیهی «۴» صحیح می‌باشد.

-۵۸

(ممبر بهیرایی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

ابتدا زاویه مجهول را به‌دست می‌آوریم:

$$150^\circ + x + 90^\circ = 360^\circ \Rightarrow x = 120^\circ$$

پس زاویه دسته x برابر 120° است. حال با یک تناسب ساده تعداد کل داده‌ها را محاسبه می‌کنیم:

زاویه	تعداد (فراوانی)
120°	۲۰۰
360°	n

$$\Rightarrow n = \frac{360^\circ \times 200}{120^\circ} = 600$$

-۵۹

(ممبر بهیرایی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

ابتدا با توجه به جدول، درصد دسته D را می‌یابیم:

$$x = 100 - (24 + 30 + 40) = 6 \text{ درصد}$$

$$D \text{ درصد دسته} = \frac{f_D}{N} \times 100 \Rightarrow 6 = \frac{f_D}{50} \times 100 \Rightarrow f_D = 3$$

$$D \text{ فراوانی جدید دسته} = 3 + 5 = 8$$

$$D \text{ زاویه مرکزی دسته} \alpha_D = \frac{8}{50} \times 360^\circ = 57.6^\circ$$

-۶۰

(مهری ملارمقانی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

نمودار جعبه‌ای روشی سودمند برای نمایش دامنه‌ها و چارک‌های داده‌هاست. نمودار جعبه‌ای مکان قرارگیری چارک‌ها و دامنه میان چارکی را نشان می‌دهد و سبیل‌ها کمترین و بیشترین داده را نشان می‌دهند.

-۶۱

(امیر زرانروز، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 10 - 3 = 7$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 3 + 8 + 10 = 21$$

در داخل جعبه، میانه به سمت راست جعبه نزدیک‌تر است، پس پراکندگی داده‌ها در سمت چپ میانه، بیشتر از سمت راست است. ضمناً به کمک نمودار جعبه‌ای نمی‌توان مد را به‌دست آورد.

-۶۲

(امیر مضموریان، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

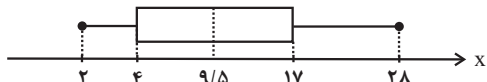
$$2, 3, 4, 6, 9, 10, 14, 17, 27, 28$$

چون تعداد داده‌ها زوج (۱۰) است، میانه داده‌ها برابر است با میانگین داده پنجم و ششم، یعنی:

$$\text{میانه} = \frac{9+10}{2} = 9.5$$

چارک اول برابر با ۴ و چارک سوم برابر با ۱۷ است. پس داریم:

$$a=2, b=4, c=17, d=28$$

$$\frac{d-c}{b-a} = \frac{28-17}{4-2} = \frac{11}{2} = 5.5 \Rightarrow 9.5 - 5.5 = 4$$

-۶۳

(امیر زرانروز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۷)

با توجه به نمودار آماره خودروهای هیبریدی A در تهران از رابطه زیر به‌دست می‌آید:

$$\frac{\text{تعداد خودروهای تولیدی هیبریدی A در تهران}}{\text{تعداد خودروهای تولیدی تهران}} = \frac{\text{آماره خودروهای تولیدی هیبریدی A در تهران}}{\text{تعداد خودروهای تولیدی تهران}}$$

$$= \frac{60}{200} = \frac{60}{200} = \frac{3}{10}$$

و پارامتر خودروهای بنزینی برابر است با:

$$\frac{\text{تعداد خودروهای بنزینی A در کل کشور}}{\text{تعداد خودروهای کل کشور}} = \frac{\text{پارامتر خودروهای تولیدی بنزینی A}}{\text{تعداد خودروهای کل کشور}}$$

$$= \frac{100+300}{800} = \frac{400}{800} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \text{نسبت مورد نظر} = \frac{\frac{3}{10}}{\frac{1}{2}} = \frac{3}{5}$$

-۶۴

(همبر زرين کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:

(الف) نمودار حبابی برای نمایش تعداد بیش‌تری از ۳ متغیر عددی نیز به‌کار می‌رود و برای نمایش متغیرها محدودیتی ندارد.

(ب) متغیر سوم در نمودار حبابی نباید دارای مقادیر منفی یا صفر باشد و فقط مقادیر مثبت را می‌پذیرد.

(پ) مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی متناسب با توان دوم شعاع یا مساحت دایره‌ها می‌باشد.

(ت) نمودارهای حبابی گونه خاصی از نمودار پراکنش نگاشت می‌باشند.

با توجه به توضیحات فقط مورد (ب) صحیح است.

-۶۵

(امیر زراندوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

چون ارتفاع جعبه‌ها متناسب با مساحت دایره‌ها می‌باشد، لذا نسبت حجم جعبه‌ها برابر است با:

$$\frac{\text{نسبت خواسته شده}}{\text{نسبت خواسته شده}} = \frac{\text{حجم جعبه } B}{\text{حجم جعبه } A} = \frac{6 \times 8 \times \pi \times (2)^2}{2 \times 3 \times \pi \times 1^2} = 32$$

-۶۶

(امیر زراندوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

متغیر سوم متناسب با مساحت دایره‌ها می‌باشد که در بین افراد، فرد B دارای کمترین درآمد می‌باشد، زیرا مساحت دایره مربوط به آن کمتر است. پس درآمد این فرد ۲ میلیون تومان می‌باشد، حال درآمد فرد A و C برابر است با:

$$\frac{\text{درآمد فرد A}}{\text{مساحت دایره A}} = \frac{\text{درآمد فرد B}}{\text{مساحت دایره B}} \Rightarrow \frac{\text{درآمد فرد A}}{2} = \frac{\pi \times (2)^2}{\pi \times (1)^2} = 4$$

درآمد فرد A = ۸ میلیون تومان

$$\frac{\text{درآمد فرد C}}{\text{مساحت دایره C}} = \frac{\pi \times (\sqrt{3})^2}{\pi \times (1)^2} = 3 \Rightarrow \text{درآمد فرد C} = 3 \times 2 = 6$$

$$\text{میانگین درآمدها} = \frac{2 + 8 + 6}{3} = \frac{16}{3}$$

-۶۷

(اسماعیل زارع، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

$$\frac{\text{زاویه بین شعاع‌ها (نیم خط)}}{\text{تعداد متغیر}} = \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیر}} \Rightarrow \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیر}} = 45^\circ$$

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360^\circ}{45^\circ} = 8$$

-۶۸

(اسماعیل زارع، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

زاویه بین شعاع‌ها در نمودار راداری از رابطه $\frac{360^\circ}{n}$ به دست می‌آید، در حالت اول که تعداد متغیرها کمتر است، زاویه بین شعاع‌ها بیشتر است، لذا در حالت جدید با اضافه کردن متغیرها زاویه بین شعاع‌ها کاهش می‌یابد.

$$\frac{360^\circ}{n} - \frac{360^\circ}{n+6} = 30^\circ$$

$$\Rightarrow 360^\circ \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+6} \right) = 30^\circ \Rightarrow \frac{1}{n} - \frac{1}{n+6} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{n+6-n}{n(n+6)} = \frac{1}{12} \Rightarrow n(n+6) = 72$$

$$\Rightarrow n^2 + 6n - 72 = 0 \Rightarrow (n+12)(n-6) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n = -12 & \text{ق ق} \\ n = 6 & \text{ق ق} \end{cases}$$

پس زاویه اولیه بین شعاع‌ها برابر است با: $\frac{360^\circ}{6} = 60^\circ$

-۶۹

(عمید زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

چون بالاترین نمره در هر درس ۲۰ می‌باشد، لذا با توجه به بیشینه نمره هر درس مقدار نمره هر درس را با توجه به مقادیر روی شعاع‌ها می‌یابیم:

$$16 = 20 \times 0.8 = \text{نمره فیزیک}$$

$$14 = 20 \times 0.7 = \text{نمره ریاضی}$$

$$20 = 20 \times 1 = \text{نمره شیمی}$$

$$14 = 20 \times 0.7 = \text{نمره زیست}$$

$$16 = 20 \times 0.8 = \text{نمره زبان}$$

$$8 = 20 \times 0.4 = \text{نمره عربی}$$

$$\bar{x} = \frac{16 + 14 + 20 + 14 + 16 + 8}{6} = \frac{88}{6} = 14.67 = \text{میانگین نمرات}$$

-۷۰

(عمید زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

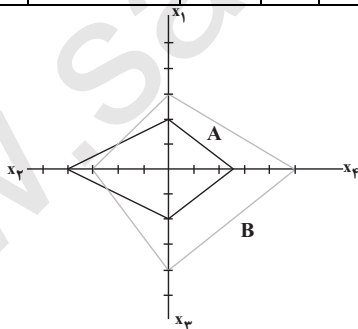
برای رسم نمودار راداری با توجه به تعداد متغیرها که در این مسئله ۴ می‌باشد،

۴ شعاع که زاویه بین آنها $90^\circ = \frac{360^\circ}{4}$ می‌باشد، در نظر می‌گیریم. سپس مقدار

متغیر هر مشاهده را بر بیشینه آن تقسیم می‌کنیم و در نهایت اعداد به دست آمده

برای هر مشاهده را روی شعاع مشخص می‌کنیم و به یکدیگر وصل می‌کنیم.

مشاهده متغیر	A	B	بیشینه	متغیرهای A	متغیرهای B
x _۱	۶	۹	۱۵	$\frac{6}{15} = 0.4$	$\frac{9}{15} = 0.6$
x _۲	۸۰	۶۰	۱۰۰	$\frac{80}{100} = 0.8$	$\frac{60}{100} = 0.6$
x _۳	۲	۴	۵	$\frac{2}{5} = 0.4$	$\frac{4}{5} = 0.8$
x _۴	۲۰	۴۰	۴۰	$\frac{20}{40} = 0.5$	$\frac{40}{40} = 1$

پس نمودار آن شبیه نمودار گزینه‌ی «۳» می‌باشد.

اقتصاد

-۷۱

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۴ و ۱۲۵)

تشریح عبارت نادرست:

در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

-۷۲

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

هر یک از عبارات مذکور به ترتیب مربوط به ویژگی‌های اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷، سال‌های قبل از ۱۳۰۰ هـ. ش و از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ است.

-۷۳

(مهری کاردران، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۸)

نوع نگاه جامعه به اقتصاد و قوانین حاکم بر آن در اصول اقتصادی قانون اساسی آن کشور جلوه‌گر می‌شود.

-۷۴

(ماترله سادات شاهمهراری، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۱)

الف) این اموال در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آن‌ها عمل کند. تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند.
ب) حقوق اقتصادی شهروندان در اصول ۴۶، ۴۷ و ۴۹ قانون اساسی بیان شده است.

-۷۵

(معصومه حسینی صفاء، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

الف) پنج اصل ۵۱ تا ۵۵ به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده و ناظر بر حسن اجرای آن تأکید دارد.
ب) پس از جنگ، سعی شد تا دولت به نقش و وظایف اصلی خود بازگردد و مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی را افزایش دهد.

-۷۶

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۹ و ۱۳۰)

طبق اصل ۴۴ قانون اساسی نظام اقتصاد ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. بحث تأمین اجتماعی در اصل ۲۹ قانون اساسی آمده است. فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول چهل و سوم تا پنجاه و پنجم می‌شود با عنوان اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته است.

-۷۷

(معصومه حسینی صفاء، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۶ و ۱۳۷)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: صحیح - غلط (واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی، درست می‌باشد)
گزینه‌ی «۳»: این قسمت مربوط به دهه سوم انقلاب اسلامی می‌باشد - صحیح
گزینه‌ی «۴»: غلط (در دهه دوم کشور نیازمند زیرساخت‌های اقتصادی بود) - صحیح

-۷۸

(مهری کاردران، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)

سیاست‌های کلی کشور توسط مقام معظم رهبری مشخص و ابلاغ می‌شود و مسیر اصلی اقتصاد را مشخص می‌کند. توجه به این سیاست‌ها موجب می‌شود قطار اقتصاد در ریل خود حرکت کند و به مقصد نهایی برسد.

-۷۹

(مهری کاردران، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۰)

مطابق با چشم‌انداز بیست ساله، وضعیت اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۴ بدین صورت خواهد بود:
کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه رسیدن به اشتغال کامل و ...

-۸۰

(ماترله سادات شاهمهراری، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۳)

در رابطه با مقاومت‌سازی در برابر فشارها و تهدیدات، اقتصاد کشور باید در وضعیتی قرار گیرد که در صورت وارد شدن آسیب، توان برطرف کردن آن را در کوتاه‌ترین زمان ممکن داشته باشد و نه تنها در فشارها کمترین آسیب را متحمل شود بلکه تهدیدات اقتصادی را نیز به فرصت تبدیل کند. هر چه منابع درآمدی کشور گوناگون‌تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می‌شود. تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فراورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

اقتصاد (شاهد «گواه»)

-۸۱

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ کتاب درسی)

الف) در اصل پنجاهم قانون اساسی «بر رشد پایدار و حفاظت از محیط زیست» تأکید شده است.

ب) این موضوع در اصل ۴۸ قانون اساسی مورد اشاره قرار گرفته است.

-۸۲

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳ کتاب درسی)

الف) دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در «پایان حکومت پهلوی» و با «افزایش درآمدهای نفتی» شکل گرفت.

ب) محاصره اقتصادی ایران با هدف «تضعیف توان اقتصادی و دفاعی» کشور انجام گرفت.

ج) جریان توسعه و رشد اقتصاد کشور باید به گونه‌ای سازماندهی شود که به «محیط زیست» آسیبی وارد نشود.

-۸۳

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۹ و ۱۳۰ کتاب درسی)

موضوعی که در گزینه‌ی «۲» ذکر شده در اصل چهل و سوم قانون اساسی مطرح نشده است.

-۸۴

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۴ کتاب درسی)

در طول چند قرن اخیر، کشور ما از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، فراز و نشیب‌های مهمی را پشت سر گذاشته و مسیر دشواری را طی کرده است. زمانی که جوامع اروپایی با پشت سر گذاشتن مراحل اولیه «انقلاب صنعتی» در مسیر توسعه و پیشرفت‌های سریع قدم بر می‌داشتند، ایران به دلیل وضعیت خاص اجتماعی و سیاسی خود در مسیری نامناسب قرار گرفت و مدت‌ها از «توسعه و تحول» باز ماند.

-۸۵

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۸ و ۱۳۳ کتاب درسی)

موارد مطرح شده در گزینه‌ی «۲» به دوران حکومت پهلوی اشاره دارد.

-۸۶

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸ و ۱۴۲ کتاب درسی)

این توضیح مربوط به مؤلفه «توزیع عادلانه درآمد و ثروت» است.

-۸۷

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)

رشد اقتصادی بیش از این که به رشد سرمایه‌های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است به رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

-۸۸

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۱ کتاب درسی)

بحث از اقتصاد مقاومتی از سوی کارشناسان، نخبگان و مقام معظم رهبری مطرح و سیاست‌های کلی آن به عنوان «یک سند ملی» پذیرفته شده است.

-۸۹

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

دشمن بعد از ناکامی در جنگ‌های «نظامی»، «انتظامی»، «امنیتی» و «فرهنگی»، جنگ اقتصادی را تشدید کرد.

-۹۰

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۵ کتاب درسی)

دولت‌ها به عنوان قوه مجریه کشور با داشتن بودجه و سیاست‌گذاری و مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارند.

علوم و فنون ادبی (۱)

-۹۱

(کافه کافه، جناس، صفحه‌ی ۹۷ تا ۹۹)

در این بیت «عاشق و معشوق» و «ناظر و منظور» رابطه‌ی اشتقاق دارند اما جناس ناقص نمی‌سازند.

جناس و اشتقاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «عشق و عاشق»

گزینه‌ی «۳»: «حریم و حرم»

گزینه‌ی «۴»: «شعر و شاعر»

-۹۲

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

در گزینه «۱»، «ت» حروف اصلی قافیه و «ی» الحاقی است.

حروف اصلی و الحاقی در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اصلی: «ید» / الحاقی: «یم»

گزینه «۳»: اصلی: «ین» / الحاقی: «م»

گزینه «۴»: اصلی: «یر» / الحاقی: «م»

-۹۳

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷ تا ۹۹)

در گزینه «۲» جناس به کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رستم و رسته: جناس اشتقاق / رستم و رستم: جناس ناقص حرکتی

گزینه «۳»: گل و مل: جناس ناقص اختلافی / خار و خمار: جناس ناقص افزایشی

گزینه «۴»: بال و بالش: جناس ناقص افزایشی / پَر و پَر: جناس ناقص حرکتی

-۹۴

(شبنم رمضانی، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

کلمات «بنمای» و «بگشای» با یکدیگر قافیه هستند اما کلمات «رهی» و «دری» با حذف حرف الحاقی «ی» هیچ حرف مشترکی ندارند پس قافیه نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمات «وفا و هوا» و «یار و کار» با یکدیگر قافیه هستند.

گزینه «۲»: کلمات «خورشید و جمشید» و «گرم و نرم» با یکدیگر قافیه هستند.

گزینه «۴»: کلمات «پرخون و بیرون» و «شوی و روی» با یکدیگر قافیه هستند.

-۹۵

(شبنم رمضانی، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷)

در این بیت کلمه «چنگ» در هر دو مصراع به معنی «نوعی ساز» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «چنگ» در مصراع اول به معنی «ساز» و در مصراع دوم به معنی «سرپنجه» است.

گزینه «۲»: «باد» در مصراع اول به معنی «نسیم» و در آخر مصراع دوم به معنی «باشد» است.

گزینه «۳»: «داد» اول به معنی «عدل» و «داد» دوم فعل ماضی از مصدر «دادن» است.

-۹۶

(مهناز شریفی، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

در بیت «ب» کلمات قافیه «بگردان و جان» هستند. دقت داشته باشید که کلمه «ساقیا» ردیف است و نمی‌توان آن را با «کجا» قافیه گرفت.

در بیت «پ» کلمات قافیه «مردنا، فسرده» هستند که در انتهای دو مصراع آمده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

کلمات قافیه در بیت «الف»، «دلدار، اسرار، دیدار، بازار» هستند.

کلمات قافیه در بیت «ت»، «بارا، ما، بنما، بالا» هستند.

-۹۷

(مهناز شریفی، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

در بیت «الف» بین واژه‌های «عیب» و «غیب» جناس ناقص اختلافی وجود دارد.

در بین «ب» بین واژه‌های «روان، روان» جناس تام وجود دارد؛ یکی به معنی «جاری» و دیگری به معنی «روح و روان» است.

در بیت «پ» بین واژه‌های «باد و باده» جناس ناقص افزایشی وجود دارد و در بیت «ت» بین واژه‌های «شانه و شانه» جناس تام وجود دارد؛ دومی به معنی «کتف» و

اولی به معنی «وسیله آراستن مو» است.

-۹۸

(سعیر پیغمبری، قافیه، صفحه‌ی ۹۰)

الف) کلمات قافیه: بار، عیار [حروف اصلی قافیه: ا]: قاعده ۲ / بیا: ردیف

پ) کلمات قافیه: دولت، ظلمت [حروف اصلی قافیه: ت]: قاعده ۲ / ها: ردیف

ث) کلمات قافیه: شیدا، یکتا [حرف قافیه: ا]: قاعده ۱ / یی: حروف الحاقی

-۹۹

(سعیر پیغمبری، قافیه، صفحه‌ی ۸۹)

موارد نادرست:

ب) ناری در دو مصراع جناس به شمار می‌رود و ردیف نیست؛ در مصراع نخست به معنی «آتش» و در مصراع دوم به معنی «نیآوری».

پ) «ست» ردیف نیست.

ث) اجل در دو مصراع جناس تام به شمار می‌رود و ردیف نیست؛ در مصراع نخست به معنی «ارجمند» و در مصراع دوم به معنی «مرگ».

-۱۰۰

(مفسر اصغری، ترکیبی)

در همه ابیات یک مصوت بلند (طبق قاعده «۱») به تنهایی قافیه ساخته است؛ در این بیت جناس وجود ندارد.

در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» جناس نیز وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: کلمات قافیه: «صلا - دعا» / جناس: «صلاح - صلا»

گزینه «۳»: کلمات قافیه: «گو - جو» / جناس: «می‌گویم - می‌جویم»

گزینه «۴»: کلمات قافیه: «بالا - والا» / جناس: «بالا - والا»

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۰۱-

(معهومه هسینی صفا، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۹ تا ۱۲۱ و ۱۲۳)

بقایای بند شادروان در شوشتر متعلق به دوره‌ی ساسانی می‌باشد و بنای تاریخی پل دزفول متعلق به دوره‌ی ساسانی است و به فرمان داریوش بزرگ یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلکس مأمور کشف مسیرهای آبی رود سند در جریان لشکرکشی به هندوستان شد.

نکته: قسمت سوم گزینه «۱» و «۳» نیز صحیح می‌باشد.

۱۰۲-

(معهومه هسینی صفا، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۶)

تشریح موارد نادرست:

الف) در دوران حکومت سلوکیان، تجارت رونق گذشته را نداشت، از حجم مبادله کالاهای ارزان قیمت کاسته شد و در عوض اشیای تجملی، جای آن‌ها گرفت.
ج) امپراتوری روم، نخست در دوره‌ی اشکانی و سپس در عهد ساسانی، تلاش کرد که به‌طور مستقیم با چین و هند ارتباط تجاری برقرار نماید، اما اشکانیان و ساسانیان هوشمندانه مانع موفقیت رومیان شدند.

۱۰۳-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸ تا ۱۴۱)

الف) زبان پارسی یا پهلوی اشکانی در مناطق شمال و شمال شرقی ایران متداول بود.
ب) در کتاب اوستا فصلی به دانش اختصاص یافته و در آن مطالبی درباره‌ی پزشکی، دامپزشکی، ستاره‌شناسی، حکمت، امور اجتماعی و حقوقی و علوم طبیعی بیان شده است.
ج) کودکان تا پنج یا هفت سالگی در درون خانواده، پرورش می‌یافتند.
د) داستان بیژن و منیژه اصل و ریشه‌ی اشکانی دارد.

۱۰۴-

(مانده‌سارات شاهمهراری، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۲ تا ۱۲۴)

تشریح موارد نادرست:

ب) تصویر سنگ نوشته‌ی داریوش یکم در کنار آبراهه‌ای است که به دستور او در مصر کنده شد.
پ) تا زمان داریوش بزرگ در بیشتر نواحی تحت فرمان حکومت هخامنشی، سکه (پول) رواج چندانی نداشت.
ت) شواهد و مدارک تاریخی، دلالت بر رونق نسبی تولیدات صنعتی و کارگاهی در دوران سلوکیان و اشکانیان دارد.

۱۰۵-

(مانده‌سارات شاهمهراری، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

الف) اردشیر دوم و یا به قولی شاپور دوم ساسانی
ب) اشکانیان نیز همانند هخامنشیان حامی سیاست آزادی دینی بودند و پیروان دین یهود، مسیح و بودا در قلمرو اشکانیان احساس امنیت و آزادی می‌کردند.
پ) اشکانی، بودایی

۱۰۶-

(معهومه هسینی صفا، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۰ تا ۱۳۲)

الف) اشکانیان

ب) اشکانیان

ج) مادها

د) هخامنشیان

۱۰۷-

(معهومه هسینی صفا، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۳ تا ۱۳۵)

تشریح موارد غلط:

ب) پس از شاپور (نه بهرام یکم)
ج) آمده‌اند تا روح را که از دنیای نور است، از جهان مادی و تاریکی برهاند و انسان را به رستگاری برسانند.

۱۰۸-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۲)

تشریح عبارات نادرست:

در دوران ساسانیان، آموزگاری به عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت.
از دوران ساسانیان، آثار بیشتری به خط و زبان فارسی میانه باقی مانده که اغلب به نثر هستند. منظومه‌ی داستانی «درخت آسوریک» ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند.

۱۰۹-

(مانده‌سارات شاهمهراری، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۶)

مردمان جنوب غربی فلات ایران به زبان ایلامی سخن می‌گفتند - این زبان به‌عنوان زبان دوم نوشتاری در دوران هخامنشی بود - تقریباً تمامی هزاران لوح گلی کشف شده از تخت جمشید به خط و زبان ایلامی است.

۱۱۰-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۰ و ۱۴۱)

تشریح عبارات نادرست:

درباره‌ی وضعیت تعلیم و تربیت در دوران پیش از ساسانیان اطلاعات کامل و دقیقی در دست نداریم.
پاره‌ای از گزارشات مورخان یونانی نشان می‌دهد خاندان هخامنشی مشوق جدی دانش و هنر بوده‌اند.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان (شاهد «گواه»)

۱۱۱-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۸ کتاب درسی)

اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی هنگام ورود به ایران، اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی و صنعت نداشتند. آنان در نتیجه‌ی تماس و همزیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین، با شیوه‌ی زندگی کشاورزی آشنا شدند.

۱۱۲-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۸ کتاب درسی)

بیشتر زمین‌های کشاورزی و حتی گله‌های دام، متعلق به شاه، خاندان شاهی، مقام‌های حکومتی، اشراف، روحانیون بزرگ و متولیان معبد‌ها و یا آتشکده‌ها بود. آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند و یا اجاره می‌دادند.

۱۱۳-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۰ کتاب درسی)

مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای آسورستان منبع درآمد هنگفتی برای ساسانیان به حساب می‌آمد. طغیان رودخانه‌های دجله و فرات و خراب‌شدن آب‌بند‌ها و سدها در اواخر دوره‌ی ساسانیان یکی از عوامل ضعف و انحطاط آنان شد و ضربه‌ی سنگینی بر اقتصاد آنان وارد آورد.

۱۱۴-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۴ کتاب درسی)

پیمان‌ها یا کیل در زندگی اقتصادی دوران هخامنشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. چون در آن روزگار میزان و مقدار مواد خوراکی را به جای وزن کردن، با پیمان‌ها تعیین می‌کردند.

۱۱۵-

(کتاب جامع، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۲۹ کتاب درسی)

از دیگر آموزه‌های مهم زرتشت، اعتقاد به جهان آخرت و روز واپسین است. روزی که درباره‌ی اعمال انسان در جهان، داوری خواهد شد. نیکان به گروه یاران اهوره‌مزدا خواهند پیوست و بدان به دوزخ افکنده و برده‌ی اهریمن خواهند شد.

۱۱۶-

(کتاب جامع، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی)

تصویر (الف): سکه‌ی ساسانی با نقش آتشدان

تصویر (ب): تصویر کرتیر موبد موبدان در سنگ‌نگاره‌ی بهرام دوم

تصویر (ج): آتشکده‌ی یزد

تصویر (د): آتشکده‌ای نزدیک مشهد متعلق به دوره‌ی ساسانی

۱۱۷-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

زبان‌شناسان بر اساس تغییر و تحول زبان‌های ایرانی در طول تاریخ، آن‌ها را به سه دوره‌ی زبان‌های کهن، میانه و نو تقسیم کرده‌اند.

۱۱۸-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸ کتاب درسی)

زبان‌های ایرانی دوره‌ی میانه، تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی در مناطق مختلف ایران متداول بودند. از این گروه زبان‌ها آثار بیشتری به جای مانده است.

۱۱۹-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)

تصویر صورت سؤال، متن یکی از بندهای ماه یشت درباره‌ی نیایش ماه از کتاب اوستا است، به خط اوستایی که «دین دبیری» نامیده می‌شود. الفبای این خط در دوره‌ی ساسانی از روی الفبای پهلوی ساخته شد. الفبای اوستایی از راست به چپ نوشته می‌شود و هر کلمه با یک نقطه از کلمه‌ی دیگر جدا می‌گردد.

۱۲۰-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)

یکی از برجسته‌ترین مراکز علمی جهان باستان، دانشگاهی بود که در عصر ساسانی در شهر جندی‌شاپور پدید آمد. این شهر در حوالی دزفول کنونی، در استان خوزستان قرار داشته است. دانشگاه جندی‌شاپور تا قرون نخستین اسلامی به فعالیت خود ادامه داد.

جغرافیای ایران

۱۲۱-

(الهام میرزائی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷)

الف) مسیر راه‌های بازرگانی داخلی یا خارجی یا در مسیر راه‌های کاروان رو

ب) آب در هر مکان

پ) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری

ت) غربی

۱۲۲-

(الهام میرزائی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۷۸)

تصویر داده شده مربوط به شهر باستانی پیشاپور است که در شمال غربی کازرون قرار دارد و در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود. این شهر تا قرن هفتم هجری، آباد و مسکونی بود. جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.

۱۲۳-

(معصومه حسینی صفاء، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۷۹)

الف) شهر

ب) روستا

ج) عشایر

د) روستا

هـ) شهر

۱۲۴-

(هژبر رفیعی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۸۱)

شهر شاعی (ستاره‌ای): در این نوع از شهرها، شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شوند و سایر فضاها، اطراف آن‌ها شکل می‌گیرند (مانند همدان) - شهر شطرنجی: در این شهرها یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند (مانند سلماص) - شهر خطی: شهری که حول محورهای ارتباطی (ریلی و جاده‌ای) و یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل گرفته است. (مانند بوشهر)

۱۲۵-

(هژبر رفیعی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۸۲ تا ۸۴)

الف) رشد سریع جمعیت از یک‌سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

ب) کلان شهرهای ایران از سال ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۵ عبارتند از: ۱- تهران ۲- مشهد ۳- اصفهان ۴- کرج ۵- تبریز ۶- شیراز ۷- اهواز ۸- قم

ج) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۱۲۶-

(مهری کارداران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۸۸ و ۸۹)

الف) مزایای کشت گلخانه‌ای: ۱- کاهش مصرف آب ۲- تولید در طول سال و همه‌جا

۳- کنترل بهتر وضعیت کشت

ب) توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۲۷-

(مهری کارداران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۸۷ تا ۸۹)

با این‌که فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک و بهره‌وری کم ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است.

۱۲۸-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۹۳ تا ۹۵)

الف) سیستم حمل و نقل و ارتباطات

ب) موقعیت استراتژیکی ویژه، عبور جاده ابریشم و راه ادویه

ج) عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی

د) یزد، کرمان، اصفهان

۱۲۹-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

صنعت خودروسازی یکی از شاخصه‌های توسعه یافتگی کشور است که می‌تواند فرصت‌های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد و از جمله صنایعی است که در سند چشم‌انداز به آن توجه خاصی شده است. نواحی شرقی و مرکزی کشور از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.

۱۳۰-

(معصومه حسینی صفاء، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۹۶)

سازمان WTO (سازمان جهانی گردشگری) ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است. ژئوتوریسم (گردشگری زمین گردی) تحت تأثیر عواملی چون، پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز ایجاد شده است.

جامعه‌شناسی (۱)

-۱۳۱

(مأثره‌سازات شاهمردی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۸۸)

تشریح موارد نادرست:

(الف) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. (ب) جهان اجتماعی هنگام تعامل با جهان اجتماعی دیگر در صورت لزوم (و نه لزوماً) تغییرات لازم را در عناصر آن‌ها پدید می‌آورد.

-۱۳۲

(هژبر ریمی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱)

(الف) بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب به دلیل این‌که مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند که این خودباختگی را غرب‌زدگی می‌نامند.

(ب) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند به از خودبیگانگی تاریخی دچار می‌شوند.

-۱۳۳

(هژبر ریمی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۸۹ و ۹۲)

تشریح عبارت نادرست:

(ب) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

-۱۳۴

(علیرضا رضایی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۵ و ۹۶)

(ب) زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام از محدوده‌ی زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام شناخته شد.

(د) جهان اسلام طی سده‌های مختلف با مانند آن‌چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در حمله‌ی مغول رخ داد، جهان را درون خود جذب و هضم کرد.

-۱۳۵

(محمدرابراهیم مازنی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۶)

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها با جوامع اسلامی، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه‌ی ایران رواج پیدا کند.

-۱۳۶

(کوثر دستورانی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۸)

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

-۱۳۷

(معمومه حسینی صفاء، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

(الف) حیات معنوی اسلام، نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

(ب) جامعه‌ی ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده‌ی بیداری اسلامی درآمد.

(ج) جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست و جو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد. یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

-۱۳۸

(معمومه حسینی صفاء، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۱ و ۱۰۲)

(الف) چرا که جمعیت هر جامعه، بخشی از هویت آن محسوب می‌شود.

(ب) جمعیت و اقتصاد از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.

(ج) هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ، بسط بیشتری می‌یابد.

-۱۳۹

(محمدرابراهیم مازنی، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸)

انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی علیه کشور ما با رویکرد ایجاد فشار بر جامعه اجرا شده است تا اولاً درآمدهای نفتی کشور را محدود کنند، ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.

-۱۴۰

(محمدرابراهیم مازنی، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۸)

برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیر سرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه‌ی آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو، جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

منطق

۱۴۱-

(معضومه‌ی حسینی صفا، قضیه‌ی شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌ی ۸۶)

تشریح سایر موارد:

گزینه‌ی «۱»: مقدم - تالی / تالی - مقدم

گزینه‌ی «۲»: مقدم - تالی / مقدم - تالی

گزینه‌ی «۳»: مقدم - تالی / مقدم - تالی

۱۴۲-

(معضومه‌ی حسینی صفا، قضیه‌ی شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌ی ۸۷)

در قضیه‌ی اول یک فرد نمی‌تواند هم متولد آبان باشد هم متولد آذر، اما می‌تواند متولد ماهی جز این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»

در قضیه‌ی دوم پاداش انسان هم می‌تواند در آخرت داد شود و هم در دنیا، اما نمی‌تواند در هیچ کدام داده نشود. ← «منفصل مانع‌الرفع»

در قضیه‌ی سوم یک فرد نمی‌تواند هم متولد تهران باشد هم اصفهان اما می‌تواند متولد یک شهر دیگر غیر از این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»

۱۴۳-

(هژبر رحیمی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۵ و ۱۰۶)

کلمات در جملات مختلف که در آن‌ها به‌کار می‌روند بار ارزشی متفاوتی پیدا می‌کنند، هر سه جمله معنی مرگ افراد را با بارهای ارزشی متفاوت بیان می‌کند.

۱۴۴-

(مانده‌سارات شاهمرادی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۹۹)

پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است.

۱۴۵-

(معضومه‌ی حسینی صفا، توکیبی، صفحه‌های ۸۶، ۹۲، ۱۰۳ و ۱۰۶)

تشریح موارد نادرست:

به‌کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بارارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را «مغالطه‌ی بارارزشی کلمات» می‌نامند. بدین جهت باید متوجه بارارزشی کلماتی که می‌شنویم باشیم. ما براساس اهداف متفاوتی که در زندگی داریم از انواع مختلف استدلال استفاده می‌کنیم که فقط سه مورد در کتاب نام برده شده است.

۱۴۶-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۸ و ۱۰۹)

در مثال اول ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به معتقدان نظریه‌ای باطل نسبت داده‌ایم ← مغالطه‌ی «تله‌گذاری».

در مثال دوم بدون دلیل ویژگی‌های ناشایستی را به یک نظریه نسبت داده‌ایم ← مغالطه‌ی مسموم کردن چاه

در مثال سوم از عواطف و احساسات استفاده کرده‌ایم ← مغالطه‌ی «توسل به احساسات»

۱۴۷-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۳)

تشریح موارد نادرست:

الف) در فن بیان در پی اقناع دیگران هستیم. نه در پی کسب حقیقت، پس از برهان استفاده نمی‌کنیم.

ب) در جریان مناظره‌ی تلویزیونی، طرفین در پی اقناع یکدیگر نیستند.

ج) توضیح مذکور مربوط به «جدل» است.

۱۴۸-

(کوثر دستورانی، قضیه‌ی شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

قیاس مذکور در صورت سؤال یک «قیاس استثنایی انفصالی» است. و نوع آن حقیقی می‌باشد یعنی از اثبات یکی از طرفین به نفی طرف دیگر و از نفی یکی از طرفین به اثبات طرف دیگر می‌رسید.

۱۴۹-

(مانده‌سارات شاهمرادی، قضیه‌ی شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱)

قیاس استثنایی اتصالی دارای چهار حالت قابل فرض است که تنها دو حالت آن معتبر است:

۱- در حالت وضع مقدم ۲- در حالت رفع تالی

تشریح موارد نادرست:

گزینه‌های «۱» و «۴»: از حالت اثبات تالی نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.

گزینه‌ی «۲»: از حالت نفی مقدم نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.

۱۵۰-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸)

در صورتی که گوینده، نخست دلایل منطقی سخن خود را بیان کند و سپس از عوامل روانی جهت اقناع شنوندگان استفاده نماید دچار مغالطه نشده است، هم‌چنین بسیاری از انسان‌ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی همچون تملق، ترس و ... قرار می‌گیرند تا تحت تأثیر استدلال. بدین جهت لازم است به تأثیر عوامل روانی بر ذهن انسان، توجه کنیم.